

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljano, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasluženi Evropi.

primorski

dnevnik

OSREDN
S.VITILH
TRG RE
66000

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 193 (11.916)

Trst, torek, 14. avgusta 1984

S spektakularno svečanostjo na Memorial Coliseumu v Los Angelesu

Sklenjene 23. olimpijske igre

Olimpijsko zastavo prevzel župan Seula, kjer bodo igre leta 1988

IGOR CANCIANI

Napočil je čas, da opustimo arhaične ter lažne ideale in neobstoječe aksiome, pri katerih mnogi povsem nelogično in nerazumljivo še vztrajajo. Šport in politika si nista nasprotujoča pojma. Prepletata se in sta bila neločljiva že od samega začetka. V stari Grčiji so bile olimpijske igre sredstvo za doseg določenih ciljev. Prekinitev konfliktov, začasna premirja, možnost novih pogajanj in vzpostavitev novih zavezništov: to je dalo povod za priredbo antičnih olimpijskih iger. Obstaja za vse to kak ustrežnejši termin in izraz kot politika? Šport je politika, prav tako kot katerakoli druga stvar, ki vzbuja pozornost in zanimanje večjega kroga ljudi, aktivira množice in žene ljudi k specifični dejavnosti.

Neoporečnost, krepostnost in čistost »antičnih olimpiad« so pretirano vzviševanje in mitizacija nečesa, kar v resnici ni bilo. Stari Grki so bili začetniki degeneracij, ki so danes vsakdanja praksa. Za doseg zastavljenega smotra so podkupovali, grozili, jemali poživila in uporabljali najrazličnejše podtalne metode. Naši sodobniki so vse to le povzeli, razvili in izpopolnili.

S svečano sklepno slovesnostjo so v Los Angelesu sklenili ciklus 23. olimpiade moderne dobe. Olimpijska mrzlca, ki nas je zgrabila, zajela 28. julija in naraščala 14 dni, bo kmalu minila, čeprav bodo olimpijske igre še nekaj časa v središču pozornosti. Po čem pa bodo olimpijske igre iz Los Angelesa ostale v zgodovini? Kot vsaka prejšnja olimpiada po doseženih rezultatih na tekmovaških. Poleg tega mogoče po rekordnem številu udeležencev držav, četudi napovedujejo že sedaj, da bodo kljub morebitnim bojkotom ta rekord zrušili že v Seulu.

Bojkot Sovjetske zveze in njenih zaveznic je delno razvrednotil olimpijske igre že pred začetkom letih in negativno vplival na njihovo kakovost. Toda tega smo vajeni že od Montreala dalje. Los Angeles bo v zgodovini ostal kot najskrajnejši izraz ameriške potrošniške miselnosti in kot najpopolnejša uresničitev konzumističnih načel na področju, za katero si mnogi še upajo trditi, da je neokuzeno.

Pri izvrševanju in realizaciji svojega načrta komercializacije olimpijskih iger so bili Američani brezhibni in natančni do najmanjše podrobnosti. Televizijski klop ABC si je v ostri konkurenci ostalih TV velikih zagotovil pravico prenašanja vseh olimpijskih prireditev. Lastniki so vložili tolikšno vsoto, ki bi bržkone zadostovala za industrijski razcvet države tretjega sveta. Zaslužili pa bodo toliko, da bi lahko sami krili deficit italijanske vlade za pet let nazaj.

Dobromisleči se vsekakor zgražajo predvsem nad dejstvom, da so Američani razprodali tudi tek z olimpijsko baklo: oskrumbe olimpijskega žaliteva za vse njegove privrženke. MOK se sploh ni ogrel zaradi tega. Zaščitniki olimpijskega duha in idealov iz antičnih iger so zadevo prepustili Ueprothu in domačemu organizacijskemu komiteju, ki je celoten »business« sijajno izpeljal. MOK pa se je svoji vlogi in poslanstvu za časa trajanja olimpijskih iger odpo- bolj večim rokam kapitala in admistracije ZDA, ki sta skupaj dokazala svetu kako je mogoče vesoljsko športno prireditev sprevreči v triumf nacionalizma, kičastega američanstva ter neutrudnega in neokusnega prikazovanja ameriške vsemočnosti.

Španski hidalgo Samaranch se ni preveč razburil, saj je prenesel zvr-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Kralj Carl Lewis in Musonejeva krivica

ACE MERMOLJA

V stari Grčiji so zmagovalce olimpiad slavili pesniki, sodobne junake proslavljajo televizija in ostala množična občila. Današnje zmagovalce gledamo širom po svetu, njihovi obrazi in seveda njihova dejanja prihajajo kar v naše domove preko satelitskih zvez. Proslavljanje junakov pa ne pomeni le občudovanja; junak postane svojim »pesnikom« tudi sredstvo; za dobiček in reklamo, je mit, ki ga spretno uporabijo in namene, ki nimajo veliko opraviti z nesmrtnostjo in podobnimi rečmi.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Kljub nevarnosti reprize večnacionalnih sil Italija bi rada pomagala Egiptu odstraniti mine v Rdečem morju

RIM, KAIRO — Po vsem sodeč bo tudi Italija poslala svoje minolovce v Rdeče morje. O tem bosta na skupni seji 21. avgusta razpravljali pristojni komisiji za zunanje zadeve in obrambo obeh vej parlamenta. Italijanska vlada seveda navaja, da bo Egiptu nudila le tehnično pomoč v okviru dvostranskega dogovora. V vladnih strankah vlada načelno odobravanje glede te pomoči. Le liberalci zahtevajo večjo jasnost, saj bi bilo po njihovem nedopustno, da bi se Italija omejila le na čiščenje min, ne bi pa zavzela jasnih stališč do tistih držav, ki v svetu podpirajo terorizem.

Manj prikrit namig do Gadafijeve Libije (sinoči je Andreotti izročil Reaganu Gadafijevo pismo) in merkantilistične italijanske politike do Libije in Irana so zavzeli radikalci in Democrazia proletaria. Obe stranki odločno nasprotujeta novi italijanski vojaški misiji na Bližnjem vzhodu, vsekakor pa zahtevata široko razpravo v parlamentu. Tega mnenja so tudi komunisti in neodvisna levica, ki načelno ne nasprotujejo taki pobudi.

Komunisti pa se v današnjem uvodniku glasila Unità upravičeno sprašujejo, kako to, da se bodo podale v Rdeče morje prav iste štiri države, ki so sestavljale večnacionalne sile v Bejrutu. Unità tudi zavrača tezo o

»novi vlogi Italije na Bližnjem vzhodu«, saj je ta vloga protislovna in dvoumna. Prav zato je treba po mnenju komunistov skrbno preveriti politične posledice takega novega italijanskega vojaškega posega.

Medtem ko se v Italiji počasi že razvnamajo polemike, pa proti Rdečemu morju že plujejo francoske in britanske ladje. Prve enote bodo na področju operacij že jutri, z iskanjem min pa bodo začeli bržkone šele v četrtek, ko bodo prvi minolovci zapluli v Sueški prekop.

Včeraj pa se je v Bejrutu ponovno oglasila teroristična organizacija »Džihad eslami« (islamska sveta vojna). Navedla je, da so njeni pripadniki položili v Sueški prekop in Rdeče morje 192 min, da bodo operacije prej ali slej ponovili in da vanjo nista bila vpletena Libija in Iran.

Egiptovski predsednik Mubarak pa ne verjame v take trditve. Prepričan je, da je vsega kriva Libija, dodal pa je, da trenutno še nimajo dokazov. Obenem je zaželel, da bo preiskava izključila iransko vpletenost. V Teheranu seveda izseljevanje tako vpletenost in trdijo, da je vse le manever ZDA. Medtem pa so v Londonu sporočili, da so mine od sedaj poškovalve 16 ladij, med katerimi tudi dve sovjetski, eno iz NDR in eno iz LR Poljske.

V nedeljo v kulturnem domu na Ravanci

Uspeh prvega praznika emigrantov

RAVANCA — Največja bolečina, največje protislovje Rezijske doline predstavlja globok razkorak med bogastvom, izvirnostjo ljudskega izročila, rezijskih plesov, pesmi, basni, jezika ter revnostjo slikovite doline pod Kaninom, ki že stoletja sili svoje prebivalce včasno ali stalno izseljevanje. Samo v zadnjih tridesetih letih je Rezijska izgubila 54 odstotkov svojih prebivalcev, ki pa večinoma ostajajo zelo zvesti svojim koreninam in navezani na rojstni kraj, kamor se vračajo vsaj enkrat na leto za največji rezijski praznik, za šmarno mišo.

Ob tej priložnosti je predvčerajšnjim pred kratkim nastalo kulturno društvo Rozajanski dum priredilo prvi praznik rezijskih emigrantov, ki se je odvijal v kulturnem domu na Ravanci. In prav zgodovina Rezijske doline, njena današnja kulturna ustvarjalnost ter vprašanje izseljenstva in možnosti gospodarskega in vsestranskega razvoja so se prepletali v kulturnem programu praznika.

O posledicah emigracije sta spregovorila predsednik društva Aldo Madotto in rezijski župan Sergio Di

Lenardo. Na bolečino, ki jo je ta pojav prinesel v vsako rezijsko družino sta se navezala pesnika Renato Quaglia in Silvana Paletti. Na to temo je spregovoril tudi dr. Milko Matičetov, ki se je osredotočil na bogastvo stikov med Rezijani in Slovenci. Predstavil je med drugim kraje v Sloveniji, kjer so v prejšnjem stoletju imeli svoja skladišča in zbirališča Rezijani, ki so na tem področju trgovali pa tudi tihotapili. O odnosih z zunanjim svetom, z oblastjo na primer, je nato spregovoril Gianpaolo Gri, etnolog na tržaški univerzi.

Sledila sta predstavitev novih knjig domačih in drugih avtorjev ter pogovor o njihovem pristopu do rezijske problematike. Tako so se pozornemu občinstvu predstavili prof. Bruno Petris, avtor še svežega izbora iz del sedmih rezijskih ustvarjalcev, domačin Aldo Madotto, avtor več poljudnih del o Rezijski in Renato Quaglia, ki se je zaustavil ob vprašanju medsebojne povezave med gospodarstvom in kulturo.

Bogat kulturni program, ki ga je povezoval prizadeven kulturni delavec Luigi Paletti, je zaključila s splotom plesov rezijska folklorna skupina. (jn)

Iraško opozorilo ladjam v Zalivu

BAGDAD — Poveljnik iraške mornarice Abid Mohamed Abdula je včeraj opozoril tuje ladje, naj se ne približujejo vojnim območjem v Zalivu, ker bodo v nasprotnem primeru postale tarča iraških napadov. Opozorilo je prispelo le dva dni po silovitem iraškem napadu na konvoj ladij, ki je plul proti pristanišču Bandar Homeini.

V Tokiju pa je namestnik iranskega zunanjega ministra Hosein Ardebili zatrdil, da bo iraško-iranska vojna končala le s strmoglavljenjem Sadama Husaina. Japonski posredniški napori so torej splavali po vodi. Iran nasprotuje pogajanjem, dokler je v Bagdadu sedanja vladna garnitura.

Medtem pa so londonske zaveovalnice sporočile, da je bilo od začetka vojne poškodovanih v Zalivu 80 trgovskih ladij in tankerjev, isto število ladij pa so vojne operacije zalotile v Šat-el-Arabu, da so praktično izgubljene.

● Sklenjene

NADALJEVANJE S 1. STRANI

hano mero spokojnosti in samo rahlo nergal zaradi televizijskih prenosov. Na obrambo olimpizma je tokrat pozabil, zato pa je bil toliko bolj neizprosni, ko je bilo treba postaviti ločnico med amaterstvom in profesionalnostjo in določiti, kateri športniki imajo pravico do nastopa na olimpijskih igrah in kateri ne. Kot vsi vemo, so »mokovci« ta problem rešili na najbolj ustrezen način. Kdove kolikokrat se je v grobu obračal baron de Coubertin? Pa vendar bi moral predvideti, da je treba olimpijsko geslo »Citius, altius, fortius« prilagoditi razmeram in ga prenesti tudi na druga ne zgolj tekmovalna področja. In končno so olimpijske igre le sistem, ki je snovan na konkurenciji.

IGOR CANCIANI

● Kralj

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Olimpijada mora torej imeti ob spektaklu tudi svojega junaka in v Los Angelesu je temu superjunaku ime Carl Lewis.

Pred pričetkom tekmovanj so se vsi spraševali in seveda pričakovali, če bo Lewis izenačil Owensov rekord s štirimi zmagami v atletiki. Lewis ni razočaral in štirikrat zmagal: v tekih na 100 metrov, 200 metrov in v štafeti 4x100 ter v skoku v daljino. In vendar Lewis ni Owens, njegov zmagal je bistveno drugačen. Owens je presenetil svet v Hitlerjevi Nemčiji. V zibelki arianskega kulta je zmagal črnc. Diktator je pobesnel. Ime Amerike je proslavil človek tiste rase, ki še zdaleč ni užival pravic kot belci; zmagal je predstavnik najbolj ponižanih.

Lewis je zmagal kot predstavnik novega plemena supermanov. Ljudi, ki jih odlikujejo izjemne psihofizične lastnosti in sposobnost upravljanja teh lastnosti: zmagal je menežer in v slogu, ki je temu primeren. Jasno je pokazal, da je najboljši; najhitreje teče in najdlje skače. Hkrati pa je dokazal, da svoje moči zelo preračunljivo upravlja; nikjer ni forsiral, v skoku v daljino je svojo izjemno moč izkoristil le enkrat, drugič je bil njegov skok neveljaven, potem pa ni več skakal, saj za zlato ni bilo več potrebno in moral je štediti z močmi. Po zmagah se ni razjokal od sreče; dostojanstveno je pozdravil občinstvo z nasmehom človeka, ki ve, da je prvi in da zanj biti prvi, ni nič izjemnega. Po zmagi v štafeti se je ovil v ameriško zastavo in s tem dokončno izbrisal druganje pesti mehških junakov, črncev Smitha in Charlosa.

Ameriška ABC je v čast junaku uporabila primerno število posnetkov. Lewis pa bo prav gotovo svoje uspehe dobro vnovčil: supermani so nad dilemo o amaterstvu in poklicu. Če smo v Lewisu gledali kraljestvo ljudi, ki jih je obsijalo sonce uspeha; radodarno in brez bolečin, pa smo po drugi strani slišali, kako je občinstvo v Coliseumu burno plaskalo švicarski maratonki Gabrieli Andersen - Scheissovi. Na cilj je pritekla po neskončnem in mučnem teku in se skoraj nezavestna zgrudila v naročje sodnikov. Bila je dokaz, kako tudi taki, ki jih sonce uspeha in moči ni najbolj obsijalo, lahko pridejo do cilja. Rezultat je skromnejši, do cilja pritečemo na robu psihofizičnega zloma, godni smo za bolnico, vendar pritekli smo. Tudi takšna podoba zasluži aplavz: Za dosego zastavljenih ciljev pač ni cene in spoštovanja do samega sebe.

V megaspektaklu športa in mitov sodobnega življenja, pa smo gledali tudi takšne prizore, ki nas bolj spominjajo na stvarnost, ki je televizijske kamere ne filtrirajo. Slišali smo tako jok italijanskega boksarja Musoneja, ki mu je krivica, dobra znanja ljudi, ki jih bogovi niso poljubili na čelo, preprečila zmago. In slišali smo italijanskega rokoborca Vincenza Maenza, ki je po zmagi izjavil, kako si najbolj želi, da bi našel kakršnokoli delo, saj je brezposeln. Čudno, da prihajajo glasovi vzkandanih skrbi, izbruhov veselja in bojazni za bodočnost, skratka, glasovi naše drobne usode prav s starega kontinenta. . .

ACE MERMOLJA

□ BEOGRAD — Avstralski zunanji minister William Hayden, ki se že več dni mudi v Jugoslaviji, je včeraj z letalom odpoval iz Dubrovnika v Beograd. Popoldne so se v zveznem sekretariatu za zunanje zadeve začeli uradni jugoslovansko-avstralski pogovori. (dd)

□ TUNIS — Tunizijski predsednik Habib Burgiba je včeraj dopoldne sprejel predsednika italijanske vlade Craxija, ki se kot običajno mudi na dopustu v Hamametu. Craxi in Burgiba sta razpravljala o italijansko - tunizijskih odnosih.

Še bolj zapleten položaj ob okrepitvi manjših list

Na Korziki tudi po nedeljskih volitvah vprašljivo oblikovanje učinkovite uprave

PARIZ — Ponovne volitve za pokrajinsko skupščino Korzike, ki so bile v nedeljo za preko 200.000 Korzičanov, so bile pravzaprav zaman, ker se tudi zdaj ni oblikovala zadostna delovna večina v krajevnem parlamentu, ki bi bila sposobna lotiti se perečih problemov otoka. Ta zagata korziške pokrajinske skupščine na podlagi novega avtonomnega statuta je toliko večja, ker sedanja desna opozicija tudi iz Pariza poizkuša, da bi iz Korzike naredila poizkusnega zajca za svoje udarce proti levi večini še pred splošnimi francoskimi parlamentarnimi volitvami prihodnje leto. Druga značilnost nedeljskih volitev na Korziki pa je bil prodor obeh skrajnih list — predvsem one na desni — pod zastavo nacionalne fronte Jeana Marie Le Pena, pa tudi prvi vstop korziškega gibanja za samoodlobo naroda v parlament.

Pri sedanjih volitvah, ki se jih je udeležilo komaj 54 odstotkov volilnih upravičencev — pri prvih volitvah za ta parlament leta 1982 je udeležba znašala 57 odstotkov — je bil že v veljavi novi predpis, ki je namesto prejšnje meje 1,6 odstotka zvišal mejo za vstop v parlament na najmanj 5 odstotkov glasov. S tem so želeli namesto razdrobljenih skupin dobiti v parlament le večje, vladanja sposobne skupine, čeravno se je

na volitvah tokrat potegovalo za mandate kar deset različnih list.

Toda tudi po teh volitvah je položaj tak, da so mandati v bistvu skoraj točno razdeljeni na dve polovici, levico in desnico, pri čemer ima združena desnica RPR, UDF, bonapartistov in drugih med skupno 61 mandati s 30 mandati rahlo prednost in si bo najbrž izborila tudi predsednika skupščine. Seveda pa bodo morali pri tem stopiti v zvezo s skrajno desnico Nacionalne fronte, ki jo na Korziki s podporo Le Pena vodi Pascal Arrighi. Ta lista Nacionalne fronte je dobila okrog 10 odstotkov glasov, kar sicer ni toliko, kot je bil Le Penov iztržek na splošnih francoskih volitvah za evropski parlament, ki pa vendar predstavlja najbolj vidno novost v sedanjih korziški politični sliki.

Le Pen je te glasove dobil s svojimi brezkompromisnimi stališči o francoskem značaju Korzike in z odločno zahtevo, da se zatre sleherni avtonomistični terorizem na otoku. Ta njegova gesla — Korzika se hoče orestri strahu — je v bistvu ponavljala vsa ostala, tudi bolj zmerna desnica in se bo zato zdaj težko odrekla zaveznitvu z Nacionalno fronto tudi v samem parlamentu.

Poleg tega, da so seveda ostali na površju vsi že ustaljeni klani, kot so župani Rocca Serra,

Charles Ornano in Jose Rossi, so v glavnem tudi na levici dosedanje položaje ohranili s tem, da so na Korziki levi radikali močnejši od socialistov in komunistov. Pač pa je zanimivo, da se je v taboru korziških avtonomistov, ki ga zdaj vodi Max Simeoni, začelo rahlo drsenje v bolj skrajno krilo — MCA — Pierra Poggiolija. Ta nova stranka, ki se z razliko od avtonomistov zavzema za nacionalno samoodlobo korziškega ljudstva, je nekak dedič razpuščenega sosvetu nacionalističnih odborov Korzike in je v svojem bistvu zelo blizu ilegalni Osvobodilni fronti korziškega ljudstva.

Zdaj je to gibanje, ki je delovalo doslej tudi v obliki atentatov in oboroženega odpora, pod imenom te nove stranke MCA prišlo po parlamentarni poti volitev v parlament. To so tudi v minuli noči obeležili z manifestacijo in streljanjem v zrak pred jetnišnico v Ajacciu. Vprašanje pa je, ali bo ta stranka, ki je s svojimi 6 odstotki glasov prešla mejo za vstop v parlament, tudi res poslej dejstvovala v parlamentu. Predvsem pa je zelo dvomljivo, če bo to mlado korziško revolucionarno gibanje voljno vstopiti v koalicio s sedanjo levo vladno večino, ki brez tega jezička korziških avtonomistov sploh ne bi bila tu večina. BOGDAN POGACNIK

Preusmeriteljema iranskega letala sodili po hitrem postopku

Eftekhartu 7 let zapora, Rahgozhar prost

Mala Nafiseh izven nevarnosti

Iranca Eftekhart (levo) in Rahgozhar med razpravo (Telefoto AP)

RIM — Hosseinu Eftekhartu in Mohsensu Rahgozharu, dvema mladima Irančema, ki sta 8. avgusta preusmerila letalo družbe »Iran Air« in ga prisilila, da je pristalo na rimskem letališču Ciampino, so včeraj sodili po hitrem postopku. Eftekhart je bil obsojen na 7 let in šest mesecev zapora, Rahgozharja pa so oprostili zaradi pomanjkanja dokazov.

Zagovornika obtožencev sta vztrajno trdila, da mlada Iranca nista ogrožala življenja potnikov, saj nista bila oborožena. K oprostitvi Rahgozharja je pripomogla tudi izjava Eftekharta. Ta je namreč rekel, da Mohsen o njegovem namenu, da preusmeri letalo, ni vedel nič. Zagovornika sta poudarila tudi težke politične

razmere v Iranu, kjer ne obstaja možnost zakonite opozicije in velja vsako nasprotovanje režimu za teroristično dejanje. Obtožena sta to občutila tudi osebno, saj o Eftekhartovem bratu, ki je bil član protihomeinske organizacije, že štiri leta ni nobenega sledu. Eftekhartovo oče pa je bil ubit lanske leto v neki namerno povzročeni prometni nesreči.

Medtem se je zdravstveno stanje male Nafiseh, ki je bila v rimski bolnišnici pred nekaj dnevi operirana na srcu, znatno izboljšalo. Mala Nafiseh že štiriindvajset ur lahko diha brez pomoči posebnih aparatov. Deklica bo lahko zapustila bolnico že v desetih dneh, vendar je bolje, da se potem ne vrne takoj domov.

Na srečanju slovenskih društev Zahodne Evrope

Franc Šetinc o vlogi zdomcev in odnosih Jugoslavije s sosedi

MURSKA SOBOTA — V gostoljubnih Moravcih je bilo v nedeljo 9. srečanje slovenskih društev Zahodne Evrope. Nekoč revna in zaostala pomurska pokrajina je spremenila svojo podobo — postala je bogatejša. Velika je tudi zasluga pridnih ljudi, ki so vsako v tujini prigrarano in od ust odtrgano marko ali šiling vložili v posodabljanje kmetij, odpiranje delavnic, asfaltiranje cest in marsikaj drugega.

Zdomci so se tokrat v velikem številu udeležili svojega, letos že devetega srečanja. Na prireditvi jim je spregovoril predsednik RK SZDL Slovenije Franc Šetinc. Spregovoril je tudi o najbolj aktualnih vprašanjih sedanjosti in se dotaknil odnosov s sosedi, s katerimi marsikje postavljajo prave mostove prijateljstva, tudi z Avstrijo.

»Tega mostu bi bili še bolj veseli«, je poudaril tovariš Šetinc, če ne bi bilo v večinskem narodu nacionalističnih sil, ki žele skaliti to prijateljstvo. Naravnost

trudijo se, da bi pokazali, kako je manjšina samo zlo. Z nekakšnim referendumom žele izsiliti ukinitve dvojezičnih šol, v katerih v istih klopih sede slovenski in nemški otroci. Radi bi uveljavili sistem šolskega geta kot najprimernejšega načina pospeševanja asimilacije Slovencev. Sklicevati se pri tem na ustavo in se izgovarjati, da je to pač avstrijsko notranje vprašanje, je licemerstvo, kajti notranje vprašanje bi bilo, če bi bil izpolnjen sedmi člen avstrijske državne pogodbe in če bi bila uresničena ideja bratstva vseh narodnosti.

Franc Šetinc je spregovoril tudi o vlogi slovenskih zdomcev. »Sam sem se lahko večkrat prepričal, da ste kritični do naših napak. Brez dlake na jeziku spregovorite o vsaki nepravilnosti, s katero se srečate ob stikih z domovino. Toda kadar je treba braniti čast domovine, je vaša zvestoba neomajna in ne bi rekli o njej ene slabe besede. Tak je značaj našega človeka v tujini. Tak je njegov ponos. Zato lahko z vso pravico rečemo, da ste naši najboljši veleposlaniki.« (dd)

Ronald Reagan nevaren šaljivec

WASHINGTON — »Dragi Američani, z veseljem vam sporočam, da sem pravkar podpisal zakon za dokončno uničenje Sovjetske zveze. Bombardiranje se bo pričelo čez pet minut.« Tako je dejal ameriški predsednik Ronald Reagan, ko je poskušal glas, da bi posnel radijski govor v svojem ranchu pri Santa Barbari v Kaliforniji, kjer je na počitnicah. Njegove besede sta baje celo posnela magnetofona dveh radijskih postaj.

Težko je reči, da si je Reagan privoščil »nedolžno šalco«, saj je končno eden tistih, ki nimajo v rokah usodo sveta. Nekaj ga bo mogoče tudi stala, ker si ni misliti, da je ne bo izkoristil njegov tekmeč za Belo hišo Mondale.

□ BEOGRAD — Predsednik predsedstva SFRJ Veselin Djuranović bo na povabilo predsednika indijske republike Diamija Zaila Singha kmalu uradno in prijateljsko obiskal Indijo. Veselin Djuranović bo v New Delhi odpoval konec tega meseca. (dd)

Mikulič o Sarajevu in olimpiadi v SFRJ

BEOGRAD — »Z vso odgovornostjo izjavljam, da nobeden od zgrajenih objektov ne propada, ampak da vse redno vzdržujejo. Treba si je ogledati in šele potem izrečiti javne obsodbe o tem, ali vse to propada, ker ni interesa niti denarja za vzdrževanje. Čas bo pokazal, ali imajo Sarajevčani smisel za vzdrževanje objektov, toda prej izrečena javna ocena, da tega smisla nimajo, povzročajo predsodke posameznikov do Sarajevčanov.« Tako je Branko Mikulič, predsednik organizacijskega komiteja sarajevskih olimpijskih iger, odgovoril na članek v »Slobodni Dalmaciji«, 4. avgusta, v katerem je avtor kritično spregovoril o stanju olimpijskih objektov. Mikulič dodaja: »Takšnih predsodkov je bilo veliko tudi pred igrami, Sarajevčani

so dokazali, da so bili sposobni organizirati najboljše zimske olimpijske igre.«

V zvezi s predlogom o kandidaturi Beograda za letošnjo olimpiado Mikulič med drugim piše: »Tudi jaz sem eden od tistih naših ljudi, ki je vplival, da je Samaranch dal omenjeno izjavo. Zakaj? prvič zato, ker dobro vem, da je to ena naših razvojnih možnosti, drugič zato, ker bi priprava teh iger Jugoslaviji med drugimi prinesla nekaj sto milijonov dolarjev neto deviznega priliva in tretjič, ker bi olimpiada prispevala k nadaljnji krepitvi neuvrščene socialistične samoupravne Jugoslavije. To dokazujejo tudi zimske olimpijske igre v Sarajevu.« (dd)

Janez Pavel II. med ribiči

V nedeljo je papež Janez Pavel II. v okviru svojih pogostih potovanj po Italiji obiskal Fano, kjer je spregovoril ribičem, s katerimi se je zadržal na domači večerji (Telefoto AP)

Poletni partizanski praznik v Boljuncu vez med preteklostjo in sedanostjo

Vreme je bilo organizatorjem poletnih praznikov v nedeljo resnično naklonjeno. Prav gotovo so bili tega zelo veseli člani domače Zveze borcev iz Boljunca, ki so tokrat že četrty organizirali poletni partizanski praznik, ki se je, namesto v soboto, začel v nedeljo in nadaljeval do poznih ur ob petju in plesu ter sprošeni zabavi. Praznovanje se je nadaljevalo tudi sinoči, ko so pridno obratovali vsi kioski s pijačo in jedajo, za ples in zabavo pa so poskrbeli domači »Veseli godci«. V sredo bo še tretji dan praznika, ki bo tako nadomestil odpadlo sobotno prireditev.

Celotna prireditev se je odvijala na trgu - Gorici v Boljuncu, ki so ga pridni organizatorji okrasili z rdečimi zastavicami, gostom pa so bili na razpolago lepe mize in stoli, ki si jih je nabavila domača sekcija VZPI.

Praznik so v Boljuncu začeli najprej s povorko do spomenika padlim iz Boljunca, kjer so položili vence, pihalni orkester »Breg« pa je zaigral »Žrtvam«. Gostje, med katerimi so bili jugoslovanski konzul Nikolič, župan dolinske občine Edvin Švab, delegacija Zveze združenj borcev Obalnokraškega področja, tajnik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI Dušan Košuta, člani odbora Združenja aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje, Zveze vojnih invalidov in še predstavniki domačih društev in organizacij, so se skupno z domačini vrnili na trg, kjer je v imenu organizatorjev pozdravil navzoče Edi Zobec, ki je med drugim omenil pomen partizanskega praznika, ki ustrvarja, je dejal, vez med sedanostjo in preteklostjo in ki mora povezovali, je poudaril, tudi nas mlade.

Glavna govornica sta nato bila Neva Lukeš, predsednica Združenja aktivistov, ki je predvsem poudarila velik pomen tudi povojnega povezovanja partizanov in aktivistov s to in onstran meje in pa naloge, ki čakajo bivše borce in aktiviste, kot vse demokratske sile v boju za mir in za pravice slovenske manjšine. Podobne misli je v svojem govoru nanizal tudi član pokrajinskega vodstva VZPI-ANPI Nello Grison, ki je govor zaključil s še vedno aktualnim pozdravom »Smrt fašizmu — svoboda narodu«. V imenu Zveze združenj borcev iz Sežane pa je prinesel pozdrave Jože Korošec.

Pihalni orkester »Breg« je pod taktirko Nika Pešiča zelo lepo izvedel kar celourni koncert, nakar je ansambel »Pomlad« poskrbel, da so se udeleženci praznika tudi zavrteli in zaplesali. Naj omenimo še razstavo o tržaški Rižarni, ki so si jo ogledali številni udeleženci praznika.

● V Ljudskem domu v Naselju Sv. Sergija (Ul. Peco 7) se bo do srede, 15. avgusta, nadaljeval praznik komunističnega tiska, ki ga prireja sekcija KPI od Sv. Ane in iz Naselja Sv. Sergija. Na programu bodo tekmovanja v plesu, turnir v igri s kartami, tekmovalne v vlečenju vrvi in tekmovalne v »požiranju« špagetov. Poleg tega bosta še tekmi v valčku in v počasnem valčku za starejše.

Partizanski sprevod k spomeniku padlim

Festival Unità v Sosljanskem zalivu

V Sosljanskem zalivu se nadaljuje festival Unità na temo »Ali se spominjaš Caravelle«. V nedeljo je bila na sporedu zanimiva okrogla miza o predlogih KPI za razvoj Sosljanskega zaliva, sinoči pa je sen. Jelka Gerbec govorila o prizadevanjih za doseg zaščitnega zakona za slovensko narodnostno skupnost, o čemer bomo poročali v jutrišnji številki. Današnji program pa predvideva koncert ansambla Dixieland Jazz in nato, kot vsak večer, ples s skupino Akordi.

Jutri zaključek »Tabora 84« na Opčinah

»Stara garda« domače dramske skupine doživela lep uspeh

Če so se mladi člani openske dramske skupine konec maja izkazali s svojo prireditvijo, ki so ji dali naslov »Tabor mladih«, so se izkazali tudi starejši člani te skupine, veliki ljubitelji petja, igranja in sploh nastopanja, ki so že takrat napovedali svojo prireditev in jo v razmeroma kratkem času pripravili, v soboto zvečer pa, ob polni dvorani, tudi odigrali.

»Mali tabor starih — Beseda 84« so dali naslov tej igri, oziroma kolažu. Starejšim je že naslov povedal marsikaj, mladim prav gotovo ne, saj ne vedo, ali pa vedo malo o tistih čitalniških večerih, ko so fantje, moški, dekleta in ženske nastopili v svojih najboljših oblekah in z zanosom peli in recitali slovenske rodoljubne pesmi.

Tak večer si je zamislil Drago Gorup, ki je tekst pripravil, ga zrežiral in tudi sam v njem kot igralec nastopil. V ta svoj kolaž je natresel vrsto slovenskih pesmi, pa celo Leopardija in Voltaira, vso to postavil kar v tri, včasih celo štiri variante — v pravilno slovenščino, v openski in tržaški dialekt, pa tudi v pravilno italijanščino. Najprej so nastopajoči zapeli ali recitali originalne pesmi ali poezije, nato pa vse to prenesli v drugem narečju v današnjo stvar-

nost. Vmes so — za oddih — odigrali še nekaj skečev in tako je celotna predstava tekla v resnično sproščeni in veselim vzdušju, kateremu so gledalci sledili s smehom in navdušenim ploskanjem. Naj povemo, da so se kot igralci izkazali vsi, da so bili razigrani, duhoviti in tudi primerno uglasi. Ob klavirju jih je spremljal prof. Svetko Grgič, ki seveda dobro pozna svoje pevce.

Ker smo Draga Gorupa, kot režiserja, pisca teksta in igralca že pohvalili, naj navedemo še ostale: Karlo Smotlak, Kostanco Filipovič, Kety Sosič, Malko Gulič, Rinalda Vremca, Torčija Sosiča, Ivana Guliča in Stojana Sosiča (slednja sta skrbeli za tehnično izvedbo predstave). Nekaj tekstov in pesmi pa je bilo tudi izpod peresa Atilija Kralja. Želja vseh je bila, da bi »stara garda« domače dramske skupine to igro še ponovila.

Sobotna predstava je predstavljala drugi del letošnjega »Tabora 84«, ki se je v nedeljo popoldne nadaljeval, tokrat na prostem. In ker je bilo vreme lepo, je tudi prireditev lepo uspela. V kulturnem programu je nastopil pihalni orkester od Korošcev, zvečer pa je številno občinstvo zabaval ansambel Lojzeta Furlana. Sino-

Skodelica kave dražja za 20 odst.

V teh velikošmarenskih dneh bodo v kavarnah zvišali ceno kave in drugih pijač. Nekateri poviški bodo kar krepki.

Kava bo tako stala 600 lir, kozarec mleka prav tako 600 lir, osvežilne pijače (coca-cola in druge) bodo v pločevinastih škatlah stale 1200 lir, kozarec mineralne vode bo po 500 lir, malo pivo bo po 1200 lir, grenki likerji italijanske proizvodnje bodo stali 1300 lir, kozarček vermuta 1200 lir, kozarček žganih pijač pa bo stal 1300 lir.

Združenje trgovcev in lastnikov lokalov Acepe je poviške ugodno sprejelo, češ da že leto dni ni bilo poviškov in da jih večja cena »surovin« in pa upravljanja lokalov povsem upravičuje.

Drugačnega mnenja pa je združenje trgovcev in lastnikov lokalov Confeserenti. Slednji pravijo, da bi morali cene v barih in sorodnih lokalih povišati šele septembra, saj sedanji poviški škodijo turizmu in sorodnim dejavnostim. Združenje Confeserenti poleg tega ugotavlja, da bi kasnejše višanje cen ugodno vplivalo na podobo Trsta, ki je že itak zaslovelo kot »najdražje mesto v Italiji«.

Menimo, da višanje cen ne koristi niti našim žepom, saj je na dlani, da nekateri poviški nikakor ne upoštevajo inflacijskih mej. Dovolj je, da vzamemo kot primer podražitev skodelice kave. Doslej je ta stala 500 lir, 100 lir poviška pomeni 20 odst. več. Inflacijska meja naj bi bila 10 odst. Resnici na ljubo so to-

rej trgovci in lastniki barov ne bodo držali pravil, ki bi se jih morali drugi, predvsem odvisni delavci. Razlike in »krivice« so torej razvidne tudi pri vsakdanji kavici...

Dež in tržaška letoviščarska ustanova

Autonoma letoviščarska in turistična ustanova za Trst in njegovo obalo je v teh dneh izdala tiskovno poročilo v zvezi s pritožbami o njenem delovanju in o neugodnostih ob nastopu folklorne skupine iz Gruzije na Gradu sv. Justa. Vodstvo ustanove odgovarja piscu članka »Kakšno usmiljenje za to ubogo mesto, ki je bil konec julija objavljen v tržaškem italijanskem dnevniku in poudarja, da je neugodno vreme večkrat prekinilo tudi pomembne predstave v veronski Areni in Villi Manin.

Vreme je popolnoma presenetilo najbolj izkušene vremenoslovce, pravi poročilo letoviščarske ustanove, in nemoogoče je bilo pravočasno prenesti v prostore mestnega gledališča Rossetti ogromno koreografijo, ozvočenje, delikatne gruzinske kostime, glasbene instrumente in ostalo aparaturo. Vreme je torej zagodlo gostom in občinstvu in prekosilo organizacijske zmogljivosti tržaške letoviščarske ustanove.

● Podžupan Trauner je na tržaškem županstvu sprejel in ob navzočnosti predsednika Letoviščarske ustanove Barisona toplo pozdravil člane baletne skupine iz Katalonije

čiče se je prireditev nadaljevala s prikazom slovenskega mladinskega filma »Sreča na vrvi«, za nocoj pa je napovedan večer filmov Sergija Verča. Jutri bo v Prosvetnem domu na Opčinah zaključek letošnjega Tabora. Osrednja točka praznika bo nastop folklorne skupine »Uljanik« iz Pule in sicer ob 18. uri.

Pridnim in prizadevnim openskim kulturnim delavcem želimo, da bi jim bilo vreme naklonjeno in da bi lahko do konca izpeljali prireditev, ki je bila letos še posebno pestra in zanimiva. O peti številki glasila domačega društva, ki je izšla za to priložnost, bomo še posebej pisali.

N. L.

Nastop starejših članov domače dramske skupine v openskem Prosvetnem domu

Gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji

Bazovica - simbol boja Slovencev za obstanek in razvoj

Bazovica (drugi del)

Začetki prosvetnega dela segajo v leto 1870, ko je bil ustanovljen cerkveni pevski zbor. Sledili sta 1884 kratkotrajno odprta čitalnica in leta 1899 pevsko društvo Lipa, nastalo iz tedanjega pevskega kvarteta. Ime mu je dala mogočna lipa na dvorišču Urstanovni zbor. Po prvi vojni je društveno življenje znova zaživelo, konse je slovenska pesem ohranila po za slugi dirigenta Srečka Ražma, ki je doma učil petja. Po letu 1945 se je pevski zbor obnovil, društvo se je preimenovalo v prosvetno društvo Bazovica ter dobilo še dramsko skupino in tamburaški zbor. Leta 1975 je nastal obmejni pevski zbor Lipa, po vojni obnovljeno društvo Zarja je pod imenom Bazovica od 1920 do 1927 gojilo nogomet in se mu še danes posveča, odbojkarice pa delujejo v skupnem društvu za vzhodni Kras Slogi, ki je nastalo leta 1971. Med ostalimi društvi gre zlasti omeniti Vzajemno podporno društvo za zavarovanje goveje živine, ustanovljeno leta 1898 in ki še danes

deluje pod imenom Zavarovalnica za govejo živino in vključuje živinorejce iz Padrič in Gropade. Krajši čas so delovala še sledeča društva: podružnica Kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolice (1898 - 1907), društvo Zvonček (1908 - 1911), Pogrebno podporno društvo (1909 - 1944), Gospodarsko posojilno in konsumno društvo v Bazovici (1909 - 1929), podružnica Ciril - Metodove družbe (1910 - 1915), Hranilnica in posojilnica, tamburaško društvo Zarja (1913 - 1922), mladinsko društvo Zarja (1925 - 1927) in še knjižnica, ki jo je leta 1908 ustanovilo Akademsko društvo Balkan iz Trsta.

Ime Bazovica izvira iz rastlinskega imena buza (bezeg) in se kot Bisuica prvič omenja leta 1297, ko je štela le osem družin. Prvi domačin se omenja šele 1560 (Marec). Ta priimek je prevladoval do 18. stol., odkar je največ Križmančičev. Leta 1647 je kraj štel okoli 200 prebivalcev, 1777 pa 289 preb. V obdobju 1872 - 85 je bila Bazovica upravno središče vzhodnega Krasa, preden so sedež premostili na Opčine. Tedaj sta bila tu okrajni načelnik in zdravnik. Od tod ni bilo večjih izselitev, pač pa se je v zadnjem obdobju v naselje priselilo precej Italijanov.

Na Kokoši je bilo veliko predzgodovinsko gradišče z grobljo, kjer so pokopavali svoje mrtve. Med jamami nedaleč od glavne ceste proti Kozini se na ledini Vodnice odpira nad 100 m dolga jama Lovretov bč s skromnimi ostanki prazgodovinske in rimske keramike.

V obdobju fašistične strahovlade se je nek bazovski mladenič leta 1929 vključil v tajno organizacijo TIGR, istega leta je bil na pobudo te organizacije v neki pečini med Bazovico in Padričami prvi tajni sestanek vaških mladincev, ki so se domeniili za širšo aktivnost v odporu proti fašizmu. V partizane je odšlo mnogo Bazovcev, največ seveda po kapitulaciji Italije. Ostali vaščani so na vse načine pomagali partizanom, ki so se po ustanovitvi lokalnega odbora OF že decembra 1942 spopadli s karabinjerji v neposredni bližini vasi. Zaradi tega dogodka so vse fante letnika 1923 odpeljali v posebne bataljone. Ko se je v vasi nastanila nemška postojanka, je pet domačih obveščevalcev na predvečer 1. maja na Kokoši prižgalo kres. Od oktobra 1943 je tu delovala partizanska šola. Ker so se v bližini zadrževali nemški odredi, so kraj zavzeli nekajkrat bombardirali. Zaradi velikih gospodarskih težav, je

krajevni narodnoosvobodilni odbor organiziral solidarnostne delovne čete, ki so na poljih pomagale revnejšim družinam. Kljub temu pa so nadaljevali z zbiranjem živeža in ostalega materiala za partizane. Zaradi ovadbe so Nemci 23. junija 1943 obkolili hišo, kjer se je zbiral ta material in aretirali več ljudi. Končno je 29. aprila 1945 v vas privozil prvi partizanski tank, ki ga je nemška obramba uničila. Poulčni boj je trajal do naslednjega dne, ko je bila Bazovica osvobojena in ko so na hišah zaplapolale slovenske zastave z zvezdo, ki so jih bile domačinke v pričakovanju tega dne predhodno pripravile. Ime kraja pa je najtesneje povezano s pojmom štirih bazoviških junakov Ferda Bidovca, Franja Marušiča, Zvonimira Miloša in Lojzeta Valenčiča, ki so bili na bližnji gmajni 6. septembra 1930 ustreljeni. Leta 1945 so jim na istem mestu postavili spomenik, ob katerem je vsako leto komemoracija, saj simbolizira težko borbo Slovencev v Italiji za obstanek in razvoj. To simboličnost dokazujejo tudi stalne fašistične skrunitve obeležja. Med NOB je nastala po tem dogodku pesem Bazoviška in po kraju se je aprila 1944 preimenovala Šoška brigada. V ostalih zvezah pa je pridevnik bazoviški ne-

dopusten, saj je nastal kot časnikarski spaček ob omenjenem tragičnem dogodku. Svojim 15 padlim v NOB in umrlim v taboriščih so domačini postavili sredi naselja spomenik leta 1973, 1980 pa spomenik padlim partizanom na vaškem pokopališču.

Od tod doma: odvetnik Joahin Ražem (1886 - 1966), organizator in prosvetar, zadnji tajnik slovenskega gledališča v Trstu pred požigom. Tu je živel zdravnik Izidor Reja, narodnoobrambni delavec in prijatelj Ivana Cankarja, ki ga je za dalj časa obiskal poleti 1912. Bazovico je večkrat obiskal tudi Simon Gregorčič, saj je tu bival njegov prijatelj in podpornik nadučitelj Urbančič, ki je bil tedaj lastnik gostiln Pri lipi in Pri pošti. V slednji je imel stanovanje, poštni urad, prodajalnico, trafikino in mesnico. Najpogostejši priimki so Križmančič, Grgič, Marc, Žagar in Ražem.

Vse, ki bi se hoteli oglašiti v zvezi z opisi krajev, ki si bodo tu sledili, toplo vabimo, da svoja dopolnila, kritične pripombe in popravke posredujejo uredništvu Primorskega dnevnika ali SLORI.

Bo vreme držalo ob velikem šmarnu?

Tudi letos šagre, veselje in razvedrilo na dan, ko nas poletje začčenja zapuščati

Tudi letos smo dočakali veliki šmaren. Ko je že kazalo, da se bo lepo vreme ustalilo, so se v zadnjem tednu razbohotile tipične poletne nevihte in pa za to obdobje neobičajen dež. Vse to je povzročilo delen predčasen povratek Tržačanov s počitnic domov.

Čeprav se sedaj vreme očitno boljša, meteorologi niso optimisti. Včeraj je bila najvišja dnevna temperatura preko 24 stopinj, prav tako pa tudi temperatura morja. Za jutrišnji velikošmarni dan predvidevajo možnosti neviht in sploh nižje temperature kot povprečno sezonske.

Mesto se je v tem obdobju le delno spraznilo. Tržaške turistične agencije sicer delajo s polno paro, ven dar pa se to poslovanje ohranja za to obdobje na normalnem povprečju. Po informacijah, ki so jih posredovali uslužbenci teh agencij, se Tržačani najraje odpravljajo na počitnice v Istro, Dalmacijo, na vse italijanske plaže, pa tudi v Grčijo in Španijo.

Tudi na jugoslovansko-italijanskih mejnih prehodih je vse živo. Najbolj gost promet je bil včeraj pri Škofijah, kjer je bila kolona avtomobilov, ki vozijo v Jugoslavijo, dolga do predora pri Žavljah, kar pomeni nekaj kilometrov. Kljub temu pa ni bilo na bloku posebnih zastojev. Tudi avtomobilov, ki se vračajo iz Jugo-

slavije, je še precej, tako da so v Škofijah na jugoslovanski strani uredili kar štiri kolone.

Na mejnem prehodu pri Pesku se avtomobilisti v glavnem samo vračajo v Italijo, medtem ko pa poteka obmejni promet pri Fernetičih skoraj povsem normalno. Cariniki predvidevajo, da bo promet gost še danes, jutri pa naj bi se povsem normaliziral.

Le redki trgovci so včeraj izkoristili možnost, da lahko držijo svoje trgovine odprte. Če k temu dodamo še, da je mnogo teh zaprtih zaradi dopusta, se nam mesto prikaže v še kar precej puščavni podobi. Jutri pa bodo seveda trgovine zaprte.

Kljub temu pa ne bo v Trstu tako samotno. Na tržaškem nabrežju je zraslo prav veliko zabavišče, kjer se vsak večer kar tre Tržačanov in turistov. Kaže, da je pobuda tega »luna-parka« dokaj posrečena, saj traja veselje in čebljanje ljudi dolgo v noč.

Tudi v okolici bo za veliki šmaren vse živo. V Sosljanu se nadaljuje festival komunističnega tiska, ki ga prireja sekcija KPI »E. Berlinguer« iz Devina-Nabrežine. »Devet dni debate, plesa in zabave« se odvija v očarljivem okolju Sosljanskega zaliva, v prostorih bivše Caravelle.

V Bazovici je športni praznik ŠD

Zarja s kioski, plesom in zabavo, na Repentabru pa bo deloval kiosk z jedačo in pijačo, da o openskem Taboru sploh ne govorimo. Na Krasu so te dni odprli veliko osmic, ki so enakomerno porazdeljene po tržaški pokrajini. Folklorno združenje »Pro Loco Servola« prireja na velikošmarni večer ples na dvorišču pred škedenjskim kinom.

Za veliki šmaren se torej ne bodo razvedrili samo Tržačani, ki so odšli na počitnice, ampak tudi tisti, ki so ostali doma. (dj)

Na sliki: gneča na tržaškem nabrežju v nedeljo zvečer.

● Danes ne bo v poštnem uradu v Ul. Anastasio delovalo okence za sprejem in izročitev paketov in tiskovin zaradi popravil v uradu samem.

Svečanost ob obletnici požiga Mavhinj Cerovelj, Vižovelj in Medje vasi

Občani devinsko - nabrežinske občine, protifašisti in demokrati se bodo v četrtek s spominsko svečanostjo spomnili požiga štirih vasi v občini Mavhinj, Cerovelj, Vižovelj in Medje vasi. Vasi so požgali nacifašisti pred 40 leti — 16. avgusta 1944.

Uprava občine Devin - Nabrežina je pripravila program uradnih svečanosti, ki se bodo začele v četrtek ob 9.30 s položitvijo vencev pred spomenik padlim v Nabrežini in nato ob spominske plošče v štirih vaseh.

Ob 11. uri bo v osnovni šoli »Mirošav Vilhar« v Cerovljah slavnostna seja občinskega sveta, na katero so poleg občanov vabljeni tudi politične in kulturne osebnosti iz občine. Sejo bo odprl zgodovinar Milan Pahor s komemorativnim govorom, za njim pa bo spregovoril predsednik občinske sekcije VZPI-ANPI Alojz Markovic. Na koncu bodo dali na glasovanje resolucijo, s katero namerava občinski svet spodbuditi vojaške oblasti, da bi čimprej vzele v pretres in ugodno razrešile prošnjo za priznanje za vojaške zasluge v odprti vojni. Ki jo je uprava občine Devin - Nabrežina predstavila že pred 14 leti, v roku, ki ga predvideva zakon in o kateri se vojaške oblasti še niso izrekle.

Odobrena sredstva za številna javna dela v zgoniški občini

Zgoniški občinski odbor je na zadnji seji vzel na znanje, da so pristojni organi pozitivno rešili nekatere prošnje za prispevek na področju javnih del.

Iz Tržaškega sklada so tako nakazali izredni prispevek, 50 milijonov lir za dokončno notranjo ureditev novega športno-rekreacijskega centra v Zgoniku. Občinski odbor je takoj sprožil birokratski postopek, da bo zadoščeno vsem formalnim predpisom in da bodo tako čimprej razpožljiva nakazana finančna sredstva. Gradbeno podjetje, ki ima v zakupu objekta, končuje notranjost tega polivalentnega centra, tako da bo predvidoma v teku septembra vse nared in prostori bodo tedaj tudi uporabljivi.

Tudi prošnje za prispevek, ki jih je občinska uprava naslovila na deželo, so bile letos deležne večje pozornosti kot v prejšnjih letih. V zadnjih dveh desetletjih je namreč zgoniška občina bila deležna le delnih prispevkov za razširitev pokopališča, popravila odbojarske ploščadi in za dograditev prve faze teniškega igrišča. V teh dneh pa so bile ugodno rešene kar tri prošnje. Tako bo zgoniška občina prejela od dežele prispevek 32 milijonov lir za izredno popravilo stavbe otroškega vrta v Gabrovcu, nato znesek 79,5 milijona lir za usposobitev stavbe za občinsko

knjižnico in prispevek za kritje obrešči za drugo fazo gradnje teniškega igrišča.

Končno naj omenimo, da je osrednja Hranilnica in posojilnica v Rimu ugodno rešila obe prošnji zgoniške občine za posojilo. Tako so že kupili razgrebalko, s katerim že nekaj dni opravljajo javna dela po vaseh, odobreno pa je bilo tudi posojilo za prvo fazo gradnje teniškega igrišča.

B. S.

Uspel jazzovski večer v Miljah

Poleg uspelega pesniškega natečaja »Poesia in piazza« je dokaj bogato miljsko kulturno poletje pred dnevi popestril tudi večer posvečen jazzu. Priredili so ga rajonski sveti, zaradi slabega vremena pa so morali koncert s trga preseliti v kinodvorano Verdi.

Nastopili sta skupini »Muggia Big Band«, ki jo vodi dirigent Muscovi in pa skupina »Bright Big Ben«, ki jo vodi dirigent Farace.

Kot posebni gostje pa so na lepo obiskanem večeru nastopili Luciano Masetti, Franco Vallisneri, Gino Cancelli, Gabriele Centis in Alessandro Leonzini. Sceno je pripravila slikarka Etta Balbi

Če »gospodarjev« ni doma stanovanjske miši plešejo...

Še vsako leto so prijatelji tuje lastnine malopridno izkoristili poletne počitnice in ob odsotnosti lastnikov — predvsem ob koncih tedna — protizakonito prebrskali marsikatero stanovanje in odnesli marsikatero dragocenost. Temu običaju se tudi letos niso izneverili.

Stanovanjske miši so v noči med soboto in nedeljo vzele na piko stanovanje v tretjem nadstropju plosnja v Ul. Catullo 7/3. Medtem ko si je lastnik Bruno Tavani nabiral novih moči na oddihu na počitnicah, so se dolgoprstneži s polno paro lotili njegove spalnice, pregledali vsak kotiček in odnesli tri dragocene krznenne plašče, komplet srebrn jedilni pribor, drugo srebrnino in, po vsej verjetnosti tudi več draguljev.

Tatvine se je zavedla 48-letna Lida Pieri iz Ul. Ospedale Militare 9, ki ji je Tavan ob odhodu na počitnice izročil ključe stanovanja, da bi v njegovi odsotnosti zalivala cvetice v stanovanju. Pierijeva je o tatvini obvestila policijo. Agenti so po pregledu stanovanja ugotovili, da so tatovi vlomili v stanovanje prek vrat na balkonu, ki vodijo v kuhinjo. Doselej jim ni še uspelo izslediti lastnika stanovanja, po domnevah Pierijeve pa naj bi vrednost ukradenega blaga in predmetov presežala 25 milijonov lir.

Tudi 55-letnega Daria Bossija iz

Kiparska razstava v »Sacri Ostarii«

Na vrtu stare tržaške restavracije »Sacra Ostaria«, ki je pred nedavnim dobila novo vodstvo, čaka od sinoči goste prijetno presenečenje. Vodstvo restavracije je ob sodelovanju galerije Torbandena organiziralo dokaj bogato kiparsko razstavo, na kateri sodeluje vrsta kiparjev. Na primernih postavkih sta dve skulpturi pokojnega kiparja Marcella Macherinija, črnski kipar Ellis Lowell, ki ga lahko smatramo za Tržačana, je prav tako postavil na ogled dve svoji deli, eno v kamnu in drugo v lesu. Nadalje so s svojimi deli prisotni Stocca, Zoll, Perizzi, Gorican Stacul, Videmčan Celiberti, Miljčan Villibossi pa še Ugo Carà in Cernter Dequel, torej znani tržaški mojster, ki pa živi v Rimu.

Ob odprtju razstave v tem gostišču se je sinoči zbralo zelo veliko tržaških umetnikov in kulturnih delavcev, ki so ob izmenjavi misli in dobro obloženih mizah preživeli zelo prijeten večer. (Fre)

Podpisi za referendum v dolinski občini

Sekcija KPI občine Dolina sporoča, da je v teku zbiranje podpisov za odpravo določil, ki omejujejo draginjsko doklado. Občani, volilni upravičenci občine Dolina, lahko podpisujejo pred občinskim tajnikom vsak ponedeljek, sredo in petek med 11. uro in 13.30. S seboj naj prinesejo veljavni osebni dokument.

Ul. Brigata Casale 3 je ob povratku z enotedenskih počitnic čakalo neprijetno presenečenje. V njegovih odsotnosti so zmikavti s silo odprli vhodna vrata in vrata njegovega stanovanja, prebrskali spalnico in ga »olajšali« za tri krznenne ovratnike iz lisčice krzna za pol milijona lir vrednosti.

Vsaj v enem primeru pa je uspelo roki pravice zasačiti domnevnega tat. Pripetilo se je v noči med nedeljo in ponedeljkom v Pokrajinskem otroškem zavodu v Ul. Modiano 1, kamor se je, potem ko je vlomil skozi okno, prithotopil 22-letni Enrico Dodich iz Ul. Madonna del Mare 15. Mladeniča, ki je imel že opravka s pravico, je slišala asistentka, 50-letna Bruna Mauro Bori, in poklicala policijo. Po nekaj minutnem pregledu je uspelo agentom iztakniti Dodicha, ki so ga aretirali pod obtožbo poskusa tatvine.

V nedeljo zaključili »Tržaško olimpiado«

S koncertom kantavtorja Luca Carbonija se je v nedeljo zvečer, po dveh tednih predstav, zaključila prireditev »Tržaška olimpiada«, ki jo je organizirala tukajšnja letovišarska in turistična ustanova. Prireditelji so želeli s svojim programom pritegniti Tržačane, da bi skupno, pred velikim ekranom na Gradu sv. Justa, sledili igram v Los Angelesu, še pred tem pa so jim nudili vsak večer drugačno razvedrilo, tako da so prišli na svoj račun ljubitelji glasbe, operete, sabareta in seveda tudi športniki, saj je bila na programu tudi predstavitev nogometnega moštva Triestine ter moške košarkarske ekipe Stefan in ženske košarkarske ekipe Ledisan.

Šlo je skratka za zanimivo pobudo, katere namen je bil popestritev tržaškega »večernega življenja«. Škoda le, da je vreme nekajkrat ponagajalo prirediteljem.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

TPK Sirena priredi 18. in 19. avgusta na zasutem zemljišču v Barkovljah svoj tradicionalni praznik KALAMARA. Priteček v soboto ob 16. uri. Ob DO. Priteček v soboto ob optimistih. 18. uri regata veteranov na optimistih. V nedeljo ob 19. uri nastop čarodeja. Na sporedu še bogata loterija. Oba večera bo popestril ansambel Taims.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Nadaljuje se TABOR '84: danes, 14. t.m., ob 17. uri odprtje kioskov in razstave, ob 20.30 v dvorani Večer filmov Sergija Verča, ob 20. ure dalje na odprtju ples s ansambлом Lojzeta Furterja. Jutri, 15. t.m., ob 15. uri odprtje kioskov in razstave, ob 18. uri nastop folklornega ansambla KUD ULJANIK PULJ, ob 20. ure dalje ples s ansambлом THE LORDS. Vabljeni!

Uničujoča pot cisterne

V mestnem središču se je včeraj dopoldne zgodila slikovita prometna nesreča, ki pa ni na srečo terjala človeških žrtev. V Ul. Buonarroti so prav v najhujši strmini cisterne za čiščenje greznic popustile zavore, cisterna pa je začela svojo uničevalno pot navzdol. Najprej je udarila v zid na levi strani ceste ter mimogrede pomendrala dva parkirana avtomobila, nato pa se odbila na desno stran, kjer je stisnila druga dva ustavljen avtomobila. Tu se je na srečo soferja Borisa Krovatina pot cisterne končala, za sabo pa je pustila pravo razdejanje in mnogo strahu

Včeraj zjutraj v tržaškem pristanišču

SMRT JAPONSKEGA MORNARJA

Včeraj se je v zgodnjih jutranjih urah v tržaškem pristanišču zgodila nesreča, ki je terjala smrt 37-letnega japonskega državljanca Okuba Toshikija iz Tokia.

Toshiaki, ki je bil prvi oficir na krovu japonske tovorne ladje »Sinsuimaru«, je iz še nepojasnjenih razlogov padel s krova ladje na pristaniško ploščad. V padcu z višine kakih 23 metrov je zadobil pretres možganov ter zlome po vsem telesu. Njegovo stanje je bilo videti takoj brezupno, umrl pa je med prevozom v bolnišnico na Katinari.

Japonska ladja »Sinsuimaru« je zasedrana na VII pomolu tržaškega pristanišča, iz nje pa raztovarjajo 70 tisoč ton premoga za centralo ENEL v Tržiču.

Huda nesreča vespista v Križu

Mlad policijski agent je bil včeraj žrtev hude prometne nesreče v Križu. Mladenič, 22-letni Giuseppe Gherisich iz Ul. S. Nazaria 198, ki opravlja policijsko službo v Tržiču, se je malo pred 14. uro pripeljal na svoji vespi 125 s Proseka v Križu. S pokrajinske ceste je zavil ob začetku vasi v levo, v ulico, ki pelje proti cerkvi sv. Roka v središču Križa.

Do nesreče je prišlo v enem od križišč s tesno ulico, ko je z desne privozil v križišče fiat 128, ki ga je upravljal 34-letni Silvano Sergas iz Ul. Costalunga 73. Po izvidih karabinerjev nabrežinske postaje kaže, da je hotel Gherisich izsiliti prednost, a mu ni uspelo, tudi zato ne, ker je, vedno po prvih izsledkih, avtomobil vozil z dokajšnjo hitrostjo glede na ozko vaško ulico.

Mopedist se je pri padcu hudo potolkel po glavi, se ranil po čelu in si hudo poškodoval desni uhelj. Z rešilcem Rdečega križa so ga prepeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli s pridržano prognozo na nevrokirurškem oddelku.

● Vprašanja šolske refekcije in razširitve Ul. Praga bodo na dnevnem redu seje rajonskega sveta za štedenj in Čaroblo, ki bo v ponedeljek, 20. avgusta, ob 20. uri na sedežu na Stari istrski cesti 43.

razna obvestila

Ob priliki Velikega šmarna deluje na Repentabru do vključno 16. avgusta kiosk s pijačo in jedačo. Poleg domačega vina je še surov in pečen pršut, ovčji sir in na sam praznik, 15. avgusta, domači štrukliji.

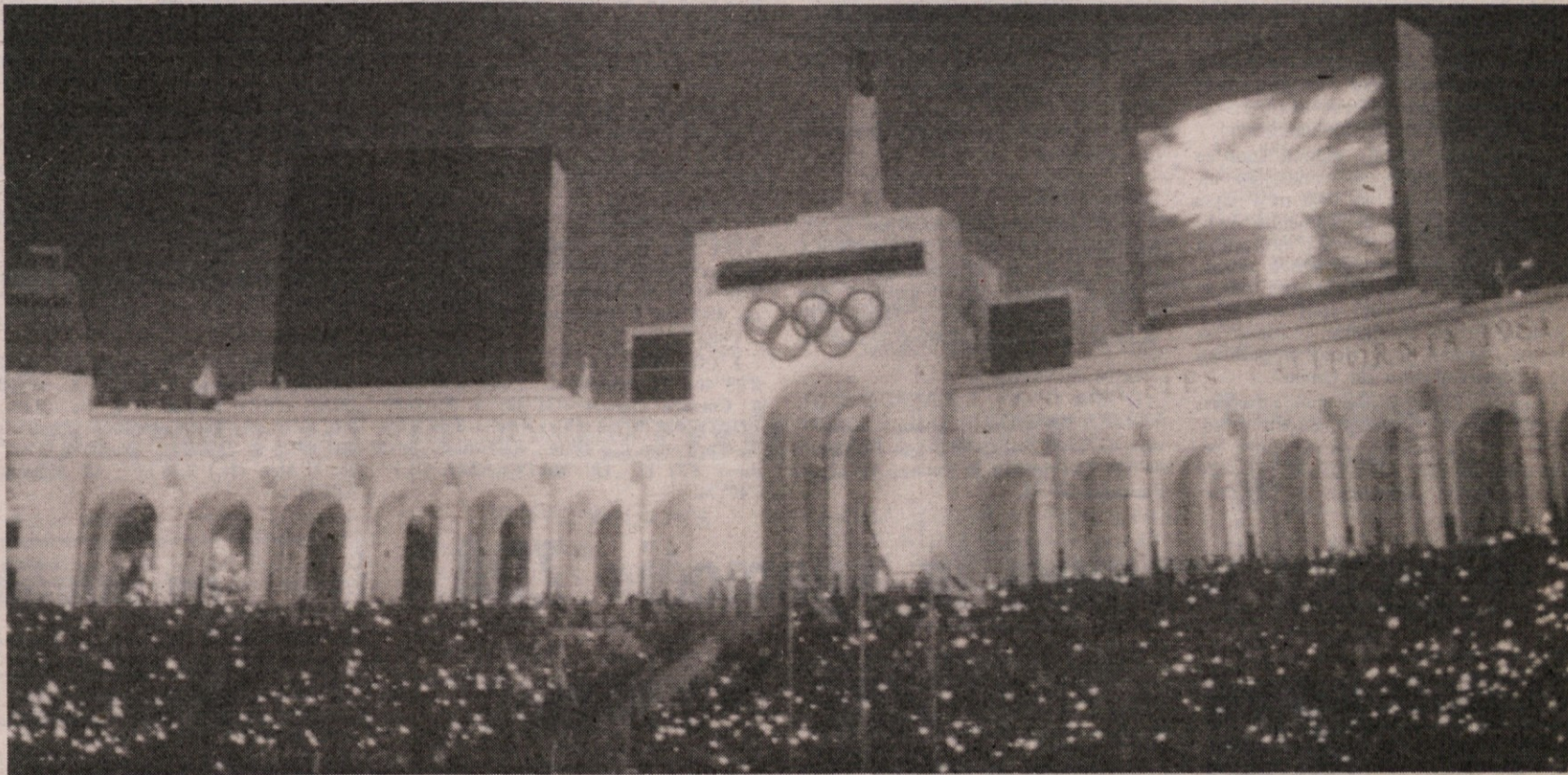
XXIII. olimpijske igre

LOS ANGELES 1984

Končale so se 23. poletne olimpijske igre v Los Angelesu

NA SVIDENJE V SEULU?

Sklepna slovesnost pravi ameriški spektakel

Stadion Memorial Coliseum, prizorišče nepozabnih bojev v atletiki in seveda odprtja in zaključka 23. olimpijskih iger v Los Angelesu (Telefoto AP)

Triindvajsete olimpijske poletne igre v Los Angelesu so za nami. Končale so se s spektakularno slovesnostjo, ki je bila sicer značilna tudi za svečano odprtje teh iger. Verjetno za marsikaterega našega bralca je bila tudi sklepna svečanost preveč »ameriška«, ali bolje, preveč spektakularna. Ne gre pa pozabiti, da so bile te igre v vsem »strogo ameriške« in zato tudi svečanost je bila zasnovana po ameriškem okusu, za domačega gledalca.

Tako ali drugače, končale so se tudi te igre, ki so potekale ob veliki premoči ameriških tekmovalcev in tekmovalk, ki so zbrali rekordno število kolajn. In kako tudi ne bi, saj so Američani, ob odsotnosti držav vzhodnega bloka, imeli odprto pot do odličij. Tudi zadnji dan so bili namreč domačini zelo uspešni in so lahko dosegli 83 zlatih kolajn, kar je tri več od Sovjetov v Moskvi.

S svojim obračunom pa so seveda še kako zadovoljni tudi v italijanskem in jugoslovanskem taboru. Obe državi sta namreč na teh olimpijskih igrah dosegli rekordno bero kolajn. Italija je prav na zadnji dan atletskih tekmovanj dosegla dve nepričakovani, zato pa slajši zlati kolajni z Gabriello Dorio v teku na 1.500 m in z Alessandrom Andreiom v metu krogle.

Losangeleške igre so tudi potekale v znaku velikega podviga sijajnega ameriškega atleta Carla Lewisa, ki je izenačil rekord slavnega Owensa na OI v Berlinu, ko je osvojil zlate kolajne v štirih atletskih disciplinah. Obenem pa preseneča, da je bilo na teh igrah tako malo svetovnih rekordov (in to kljub bojkotu).

Prihodnje igre bodo v Seulu. Po bojkotih v Montrealu, Moskvi in Los Angelesu ter ob sedanji napetosti v svetu je zares vprašljivo, če lahko napišemo: »Na svidenje Seulu.«

LOS ANGELES — Z dolgo prireditvijo, ki je bila nekaj časa slovesnost, sicer pa »show« običajnega hollywoodskega stila »pokaži kaj znaš« in ves čas zmes elektronskih iger, lučnih efektov in simfonične ter lahke glasbe, so se v Los Angelesu končale 23. poletne olimpijske igre.

Samo del prireditve je bil strogo protokolaren, nato pa so se športniki med seboj pomešali in marsikdo je tudi iskal trenutek slave z izkazovanjem plesnih sposobnosti.

Kazalo je že, da bo kaos obrnil narobe vso organizacijo in energično je moral poseči uradni napovedovalec, ki je vzdušje malo pomiril, ne pa ohladil.

Med prireditvijo so bili običajni uradni govori predsednika organizacijskega odbora. Peter Ueberroth se je v svojih kratkih besedah predvsem zahvalil vsem, ki so prostovoljno delali za olimpijsko stvar, nekoliko plemične pa so izzvenele njegove besede, ko je izrecno pohvalil vse tiste, ki so nosili (in plačali) olimpijski ogenj.

V Los Angelesu so tudi formalno končali olimpiado. Dosedanja tradicija je velevala, da bi mestni župan hranil olimpijsko zastavo do prihodnjih iger. Američani pa so kar takoj povabili v Los Angeles seuleskega župana in mu takoj dali zastavo. Bo Hyn Hym, seuleski župan, je nasmejan kot polna luna sprejel darilo in verjetno olajšal Toma Bradleya za stroške čuvanja dragocenege simbola.

V megaprogram so vnesli tudi nekakšno glasbeno interpretacijo povojnih iger. Nekaj napevosti je bilo za točko, ki je bila posvečena Moskvi, zgodilo pa se ni nič posebnega. Ognjemet in glasba, enaka kot v filmskih kolosalih. Režiser se je nato izživel še z rock pevci in plesalskimi skupinami. Američani so omedlevali od navdušenja, bolj zmerni ljudje pa od šoka.

Igre so se končale v diskoteki. »The end.«

Kolajne Los Angeles 1984

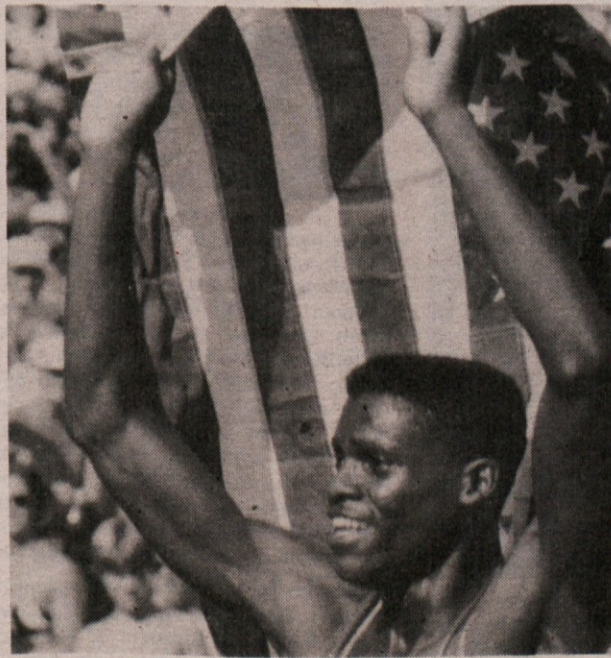
	Z	S	B	skupno
ZDA	83	61	30	174
Romunija	20	16	17	53
Zah. Nemčija	17	19	23	59
Kitajska	15	8	9	32
ITALIJA	14	6	12	32
Kanada	10	18	16	44
Japonska	10	8	14	32
Nova Zelandija	8	1	2	11
JUGOSLAVIJA	7	4	7	18
Južna Koreja	6	6	7	19
Velika Britanija	5	10	22	37
Francija	5	7	15	27
Nizozemska	5	2	6	13
Avstralija	4	8	12	24
Finska	4	3	6	13
Švedska	2	11	6	19
Mehika	2	3	1	6
Maroko	2	0	0	2
Braziliya	1	5	2	8
Španija	1	2	2	5
Belgija	1	1	2	4
Avstrija	1	1	1	3
Portugalska	1	0	2	3
Kenija	1	0	1	2
Pakistan	1	0	0	1
Švica	0	4	4	8
Danska	0	3	3	6
Jamajka	0	1	2	3
Norveška	0	1	2	3
Grčija	0	1	1	2
Nigerija	0	1	1	2
Portoriko	0	1	1	2
Egipt	0	1	0	1
Irška	0	1	0	1
Kolumbija	0	1	0	1
Peru	0	1	0	1
Sirija	0	1	0	1
Slonokoščena o.	0	1	0	1
Tajska	0	1	0	1
Turčija	0	0	3	3
Venezuela	0	0	3	3
Alžirija	0	0	2	2
Dominikanska r.	0	0	1	1
Islandija	0	0	1	1
Kamerun	0	0	1	1
Tajvan	0	0	1	1
Zambija	0	0	1	1
SKUPNO	226	219	242	687

Nepričakovano, zato slajše zlato

Prav na zadnji dan atletskih tekmovanj je Italija osvojila še dve zlati kolajni, ki sta bili verjetno nepričakovani, zato tudi slajši. Na slikah — levo: Gabriella Dorio po zmagovitem teku na 1.500 m, desno: Alessandro Andrei, zmagovalca v metu krogle

Lewis, simbol te olimpiade

Ameriški alet Carl Lewis je bil gotovo simbol losangeleških iger. Izenačil je rekord slavnega Owensa, ki je na OI v Berlinu osvojil štiri zlate kolajne v atletiki (100, 200 m, skok v daljino in štafeta 4x100 m) (AP)

Atletsko tekmovanje v znamenju Lewisovih podvigov

Maratonec Lopes zadnji zmagovalec

LOS ANGELES — Portugalec Carlos Lopes je osvojil zlato kolajno v zadnji in obenem najprestižnejši atletski disciplini — v maratonu. Evropski prvak je zmagal v času 2 ure in 9'21", kar je nov olimpijski rekord. Drugi je bil Irec Treacy, ki je v zadnjem hipu priboril svoji državi eno kolajno, tretji pa je bil Britanec Spedding. Italijani so razočarani: D'Aleo je bil 35., Marchei pa šele 44. Favorit, Američan Salazar se je uvrstil šele na 15. mesto.

Natrpani sobotni spored je vsem prinesel slavo. Carlu Lewisu je prinesel četrto zlato kolajno v štafeti 4 x 100 m, ki je v času 37'83 postavila edini svetovni rekord na letošnjih igrah. Sicer so Američani prepričljivo osvojili vse štafete, tako v moški kot ženski konkurenci.

Nepozabna je bila sobota tudi za Italijane. Doriouva je zanesljivo osvojila prvo mesto na 1500 m v času in konkurenci, ki ne pomenita veliko, vendar zlata kolajna ne pozna primerjav, še manj priznava odsotnosti. Povsem nepričakovano pa je zlato kolajno osvojil tudi Andrei v krogli, ki je kvečjemu računal na bron. Povedel je v drugem poskusu in vodstvo ohranil do konca.

Kitajec Zhua je bil spet nesrečen heroj v skoku v višino. Skočil je komaj 2,31 in potrdil, da je sicer rekord, ne pa tekmovalca. Drugo mesto šveda Sjoeburga je presene-

Kolajne v atletiki

ZDA	16 (7)	15 (7)	9 (2)	Brazilija	1 (0)	0	0
Zah. Nemčija	4 (2)	2 (0)	5 (2)	Nizozemska	1 (1)	0	0
Vel. Britanija	3 (1)	7 (2)	6 (4)	Kanada	0	2 (2)	3 (1)
Romunija	3 (3)	3 (3)	4 (4)	Švedska	0	2 (0)	0
ITALIJA	3 (1)	1 (1)	3 (0)	Jamajka	0	1 (0)	2 (2)
Finska	2 (0)	1 (1)	1 (0)	Švica	0	1 (0)	1 (0)
Mehika	2 (0)	1 (0)	0	Irska	0	1 (0)	0
Marok	2 (1)	0	0	Norveška	0	1	0
Avstralija	1 (1)	1 (0)	1 (0)	Slonokošč. o.	0	1 (0)	0
Francija	1 (0)	1 (0)	1 (0)	Kitajska	0	0	1 (0)
Kenija	1 (0)	0	1 (0)	Nigerija	0	0	1 (0)
Portugalska	1 (1)	0	1 (1)	Španija	0	0	1 (0)

Legenda: v oklepaju število kolajn v ženski konkurenci.

čenje, manj pa zlata kolajna Moegeburga, ki je skakal izvrstno.

Glede tekačev je Coe na 1500 m ponovil uspeh iz Moskve, Maročan Aouita pa je na 5000 m spet povzdignil že tako soliden ugled Afričanov.

Igre Lewisa vendar niso bile samo Lewisove...

Disk ženske

1. STALMAN (Niz.) 65,36 m; 2. DENIZ (ZDA) 64,86 m; 3. CRACIUNESCU (Rom.) 63,64 m; 4. Lundholm (Fin.) 62,84; 5. Ritchie (ZRN) 62,58; 6. Manecke (ZRN) 58,56 m; 7. Head (VB) 58,18 m; 8. Martin (Avstral.) 55,88 m.

4x100 m ženske

1. ZDA 41" 65; 2. KANADA 42" 77; VELIKA BRITANIJA 43,11; 4. Francija 43" 15; 5. ZRN 43,57; 6. Bahamas 44" 18; 7. Trinidad in Tobago 44" 23; 8. Jamajka 53" 54.

4x100 m moški

1. ZDA 37" 83; 2. JAMAJKA 38" 62; 3. KANADA 38" 70; 4. ITALIJA 38" 87; 5. ZRN 38" 99; 6. Francija 39" 10; 7. Velika Britanija 39" 13; 8. Brazilija 39" 40.

4x400 ženske

1. ZDA 3'18" 29; 2. KANADA 3'21" 21; 3. ZRN 3'22" 98; 4. Velika Britanija 3'25" 51; 5. Jamajka 3'27" 51; 6. ITALIJA 3'30" 82; 7. Indija 3'32" 49.

4x400 m moški

1. ZDA 2'57" 91; 2. VELIKA BRITANIJA 2'59" 13; 3. NIGERIJA 2'59" 32; 4. Avstralija 2'59" 70; 5. ITALIJA 3'01" 44; 6. Barbados 3'01" 60; 7. Uganda 3'02" 09; 8. Kanada 3'02" 82.

1.500 m moški

1. COE (VB) 3'32" 53; 2. CRAM (VB) 3'33" 40; 3. ABASCAL (Šp.) 3'34" 30; 4. Cheshire (Ken.) 3'34" 52; 5. Spivey (ZDA) 3'36" 07; 6. Wirz (Švi.) 3'36" 97; 7. Vera (Šp.) 3'37" 02; 8. Omar (Sudan) 3'37" 11; 11. MATERAZZI (It.) 3'40" 74.

VRSTNI RED: 1. Page (ZDA), 2. Umponmaha (Tajska), 3. Puzović (Jug.) in Fulger (Rom.).

Supervelterska kategorija

Tate - O'Sullivan
VRSTNI RED: 1. Tate (ZDA), 2. O'Sullivan (Kan.), 3. Zielonka (ZRN) in Tiozzo (Fr.).

Srednjetežka kategorija

Josipović - Barry brez borbe
VRSTNI RED: 1. Josipović (Jug.), 2. Barry (N. Zel.), 3. Moussa (Alž.) in Holyfield (ZDA).

Superležka kategorija

Biggs - Damiani 4:1
VRSTNI RED: 1. Biggs (ZDA), 2. Damiani (It.), 3. Azis (Jug.) in Wells (VB).

Kolajne v boks

ZDA	9	1	1
Italija	1	2	2
Jugoslavija	1	1	2
Južna Koreja	1	1	1
Kanada	0	2	1
Portoriko	0	1	1

Po eno srebrno kolajno so osvojile še Mehika, Tajska, Nigerija, Nova Zelandija. Po dve bronasti Venezuela, Turčija in Alžirija, po eno bronasto pa Finska, Kamerun, Kenija, Velika Britanija, Zahodna Nemčija, Dominikanska republika, Romunija, Francija, Nizozemska in Zambija.

V znaku premoči in »pomoči« ZDA

LOS ANGELES — Z rekordnim številom zlatih kolajn se je končal boksarski turnir, ki se je odvijal v znamenju polemik zaradi škandaloznih odločitev sodnikov. Od desetih finalistov je kar devet Američanov izbojevalo prvo mesto, drobtinice pa so šle Italiji, Jugoslaviji in Južni Koreji.

V drugem delu tekmovanja, ki je bil v soboto ponoči, je vseh pet Američanov odneslo zlato kolajno, le zmagata Taylorja v peresni kategoriji pa je povsem neoporečna, ostali dvojevi pa bi se lahko v drugačnih okoliščinah in v drugem kraju lahko končali tudi drugače.

V finalu sta boksala tudi Jugoslovani Redžepovski in Italijan Damiani. Redžepovski je bil po slabem začetku, ko je odigral podrejeno vlogo, od polovice dvoboja občutno boljši. Ko bi obstajal še četrti krog bi bil zanesljivo zmagal, tako pa seveda ni mogel računati na podporo sodnikov, ki so zmago pripisali Američanu. Vsekakor ostaja vtis da si je zlato kolajno Redžepovski zavrnil sam.

Damiani je že tretjič v svoji karieri izgubil z Biggsom. Sklep sodnikov so gledalci izživljali, Damiani se z njim ni sprijaznil, čeprav je hkrati priznal, da ni boksal tako kot zna. Kakorkoli na nevtралnem ringu Biggs najbrž ne bi zmagal.

Naravnost smešna pa je zmaga Tajteja v supervelterski kategoriji. Njegov nasprotnik Kanadčan O'Sullivan ga je v drugem krogu kar dvakrat tako obdelal, da je prisilil sodnika k štetju, vendar tudi to ni bilo dovolj za žirijo. Povsem nepričljiva je tudi zmaga Pageja v superlahki kategoriji.

Skratka boksarski turnir je bil v nekaterih kategorijah prava farsa. Američane pa čakajo v tujini krepka maščevanja, kar je enako lahko samo v škodo amaterskega boksa.

Mušja kategorija

McCrory - Redžepovski 5:0
VRSTNI RED: 1. McCrory (ZDA), 2. Redžepovski (Jug.), 3. Can (Tur.) in Bilali (Ken.).

Peresna kategorija

Taylor - Konyegachie 5:0
VRSTNI RED: 1. Talor (ZDA), 2. Konyegachie (ZRN), 3. Peraza (Ven.) in Aykac (Tur.).

Superlahka kategorija

Page - Umponmaha

Sabljanje

Italiji še bron ekipno v sablji

LOS ANGELES — Italijani so svoj bogati beri kolajn v sabljanju dodali še bron v ekipnem tekmovanju v sablji. »Az-zurric« so verjetno nekoliko več pričakovali od te discipline, sicer pa je tudi bron dobro došel.

V malem finalu so brez večjih težav odpravili Kanado z 8:2.

Zlato pa je osvojila ZRN, ki je v velikem finalu premagala Francijo.

IZIDI

ZA 1. MESTO: ZRN - Francija 8:5; za 3. MESTO: Italija - Kanada 8:2; ZA 5. MESTO: Švedska - Kitajska 8:6; ZA 7. MESTO: Južna Koreja - Velika Britanija 8:8 (62:69).

KONČNI VRSTNI RED

1. ZRN; 2. Francija; 3. Italija, 4. Kanada; 5. Švedska; 6. Kitajska, 7. Južna Koreja; 8. Velika Britanija.

Konjski šport

Američan Joe Fargis je po pričakovanju osvojil zlato kolajno v tekmovanju preskakovanja za posameznike, potem ko je bil tudi v ekipnem tekmovanju glavni adut ZDA. V dodatnem dvoboju z rojakom Homfeldom je progno opravlil brez napak. Prav tako po dodatnem dvoboju je Švicar Robbiani iztrgal bron Kanadčanu Deslauriersu. Po večletni premoči so Italijani ostali brez kolajn in tudi brez pomembnejših uvrstitev, saj je bil Nuti šele 20., Scolari pa 21.

na ostalih prizoriščih

Rokoborba

Rekordna bera za domačine

LOS ANGELES — Kot v boksu so domačini imeli pravo rekordno bera kolajn tudi v rokoborbi prostega sloga. Od desetih razpoložljivih zlatih kolajn so jih osvojili kar šest. Sicer pa so tudi v tej panogi domači tekmovalci lahko računali na krepko pomoč sodnikov.

V kategoriji do 57 kg je tekmoval Jugoslovani Zoran Šorov, ki se je moral zadovoljiti s šestim mestom.

KONČNI VRSTNI RED TEKMOVANJ ZADNJEGA DNE

82 kg: 1. Schultz (ZDA); 2. Našašima (Jap.); 3. Rinke (Kan.).

100 kg: 1. Banach (ZDA); 2. Atiyeh (Sir.); 3. Puscasu (Rom.).

68 kg: 1. In-Tak You (J. Kor.); 2. Rein (ZDA); 3. Rauhala (Fin.).

Lokostrelstvo

Kot je bilo pričakovati, je Američan Darrell Pace zanesljivo zmagal v lokostrelstvu.

KONČNI VRSTNI RED

1. Pace (ZDA) 2.616; 2. McKinney (ZDA) 2.564; 3. Jamamoto (Jap.) 2.563; 4. Matšusita (Jap.) 2.552; 5. Pöyläinen (Fin.) 2.538.

Sinhronizirano plavanje

V sinhroniziranem plavanju so podelili komplet medalj za posameznike. Zmagala je Američanka Ruiz pred Kanadčanko Waldo.

KONČNI VRSTNI RED

1. Ruiz (ZDA) 198,467 točke; 2. Waldo (Kan.) 195,300; 3. Motoyoshi (Jap.) 187,050; 4. Engelen (Niz.) 182,632; 5. Hanisch (ZRN) 182,017.

Ritmična gimnastika

Kanadčanka Lori Fung je osvojila zlato kolajno v ritmični gimnastiki. Na odlično peto mesto se je uvrstila Jugoslovanska Milena Reljin, Italijanka Julia Staccioli pa je bila sedma.

KONČNI VRSTNI RED

1. Fung (Kan.); 2. Staiculescu (Rom.); 3. Weber (ZRN); 4. Dragan (Rom.); 5. Reljin (Jug.); 6. Canton (Šp.); 7. Staccioli (It.); 8. Jamsaki (Jap.); 9. Bobo (Šp.); 10. Sinić (Jug.) ... 15. Cimino (It.).

Judo

Prvič v zgodovini olimpijskih iger je Afričan osvojil eno od kolajn v judu. To je uspelo Egipčanu Mohamedu Rashwanu, ki je celo osvojil srebrno kolajno v »open« kategoriji.

KONČNI VRSTNI RED

1. Jamašita (Jap.); 2. Rashwan (Eg.); 3. Cioc (Rom.) in Schnabel (ZRN).

Hokej na travi

Svetovni prvaki Pakistana so zasluženo prvi tudi na OI. V odličnem srečanju so premagali ZRN z 2:1 in tako osvojili olimpijski naslov.

IZIDI

ZA 1. MESTO: Pakistan - ZRN 2:1; ZA 3. MESTO: Velika Britanija - Avstralija 3:2; ZA 5. MESTO: Indija - Nizozemska 5:2.

KONČNI VRSTNI RED

1. Pakistan; 2. ZRN; 3. V. Britanija; 4. Avstralija; 5. Indija; 6. Nizozemska; 7. Nova Zelandija; 8. Španija; 9. Kenija; 10. Kanada; 11. Marlezija; 12. ZDA.

Doping: Vainio brez kolajne

Finskim tekačem so večkrat očitili »krvni« doping ali zamenjavo krvi. Martti Vainio (drugi v teku na 10.000 m) pa se ni posluževal visoke znanosti in se za pomoč obrnil k navadnim viračem. Nestrokovno delo je odkrila zdravniška komisija in visoki Finec bo moral srebro vrniti. Dobil ga bo McLeod (VB), najboljši pa bo zamenjave vesel Kenijec Musyoki, kateremu bo Britanec rade volje odstopil bron. Na sliki Vainio (levo) med nagrajevanjem, ob njem Cova, zmagovalec

»Plavi« ponovili München

LOS ANGELES

Za ženskami so tudi moški jugoslovanski rokometaši osvojili zlato kolajno in ponovili uspeh z olimpijskih iger v Münchenu pred 12 leti. V finalu za prvo mesto so premagali Zahodno Nemčijo z 18:17 (8:7). »Plavi« so izvrstno igrali zlasti v obrambi. S sistemom 3-2-1 so popolnoma onespobili slovitiga strelca Wunderlicha in le 24-letni Paul je dolgo časa vzdrževal ravnotežje. Ko sta se v napadu razigrala Elezović in Kalina, ki nista veljala za glavna jugoslovanska aduta, a sta se v Los Angelesu še kako izkazala, je bilo tekme konec. »Plavi« so si v končnici priigrali tri gole prednosti in brez večjih naporov vzdržali »pressinge« nasprotnikov.

Jugoslavija je nastopila v naslednji postavi: Bašič, Arnautović, Isaković 6 (5), Kalina 4, Elezović 3, Vuković 2, Vojović 2, Kuzmanovski 1, Radjenović, Jurina, Rnić, Zovko, Štrbac.

V finalu za bron je Romunija s 23:19 premagala Dansko.

KONČNI VRSTNI RED

1. Jugoslavija; 2. ZRN; 3. Romunija; 4. Danska; 5. Švedska; 6. Izlandija; 7. Švica; 8. Španija; 9. ZDA; 10. Japonska.

Tenis

Goleševa (Jug.) klonila v finalu

V finalu teniškega turnirja, ki ima na olimpijskih igrah samo predstavitveni značaj, je Jugoslovanka Sabrina Goleš izgubila proti Grafovi (ZRN) z 6:1, 3:6, 4:6. V polfinalu je bila Goleševa odpravila Francozinjo Tanvierovo s 6:2, 6:2. Grafova pa Italijanko Reggijevo s 7:6, 6:1.

Med moškimi je zmagal mladi Šved Edberg, ki je v finalu premagal Mehicana Maciela s 6:1, 7:6. V polfinalu je Edberg premagal favorizirane Američana Ariasa s 6:2, 6:1, Maciel pa Caneja s 6:2, 6:0.

Omeniti velja, da je Goleševa odlično igrala tudi v finalu. Po drugem nizu, ki ga je tudi osvojila, pa se je poškodovala in zlato kolajna je splavala po vodi.

Italija in Jugoslavija še nikoli tako

»Azzurri« celo boljši kot v Antwerpnu in Rimu

ZLATE KOLAJNE

ATLETIKA: Andrei, Cova in Dorio.
BOKS: Stecca
DVIGANJE UTEŽI: Oberburger
MODERNI PETEROBOJ: Masala
KOLESTARSTVO: ekipno 100 km
ROKOBORBA: Maenza
SABLJANJE: ekipno floret, ekipno meč, Numa
STRELJANJE: Giovannetti
VESLANJE: dvojec s krmarjem

SREBRNE KOLAJNE

ATLETIKA: Simeoni
BOKS: Damiani in Todisco
JUDO: Gamba
SABLJANJE: Marin
STRELJANJE: Gufler

BRONASTE KOLAJNE

ATLETIKA: Evangelisti, Damilano
BOKS: Bruno in Musone
JADRANJE: Gorla - Peraboni
MODERNI PETEROBOJ: Massullo
ODBOJKA: moški
SABLJANJE: Cerioni, Vaccaroni
STRELJANJE: Scribani

Italijanska odprava je na losangeleskih igrah zabeležila pravo zmago-slavje. Njen končni obračun je namreč štirinajst zlatih, šest srebrnih in 12 bronastih kolajn, kar je tudi rekordna bera v zgodovini italijanskih nastopov na olimpiadi. Celotno večja kot na igrah v Rimu in Antwerpnu, kjer je Italija osvojila po 13 zlatih odličij.

Res je, da se Italijani lahko še kako »zahvalijo« državam vzhodnega bloka in njihovem bojkotu, da so dosegli tolikšno število odličij (zlati kolajni atletinje Gabrielle Dorio in dvigalca uteži Oberburgerja sta temu najboljši dokaz...), na dlani pa je, da ostaja Italija izredno vitalna, dinamična športna država. Iznajdljivost, trdna volja, talent (ob dobri organizaciji) so gotovo značilni za te uspehe. Zato tudi ni naključje, da so Italijani na primer zbrali največ zlatih kolajn (14) in le osem srebrnih (ob 12 bronastih).

Andrei, Cova in Gabriella Dorio »zlati«, Sara Simeoni »srebrna« in Evangelisti, Damilano ter Bellucci »bronasti«, kopica visokih uvrstitev: obračun, ki je presejal vsa rožnata predvidevanja tudi najbolj optimistično razpoloženih v italijanskem atletskem taboru. Predsednik itali-

janske (obenem tudi mednarodne) atletske zveze Primo Nebiolo si kar mane roke: Italija je v atletiki že mala velesila, čeprav je vsem tudi znano, v kako težkem okolju deluje italijanska družba v Italiji.

Sabljanje je Italiji kot običajno navrglo lepo število kolajn, čeprav so odgovorni te panoge pričakovali še kaj več. Na zatožni klopi je predvsem »lepa« Vaccaronijeva, ki je na teh OI povsem odpovedala.

Za lep podvig so poskrbeli moderni peterbojci z Masalo na čelu, pa tudi boksarji so več kot zadovoljivo opravili svojo nalogo. Maurizio Stecca je bil sploh eden najboljših boksarjev v Los Angelesu. »Sramotno« navijanje za domače predstavnike pa je preprečilo Italijanom, da bi na tem turnirju dosegli še kaj več.

V streljanju je bila bera kolajn povsem zadovoljiva (presenetila je Merančanka Edith Gufler), v rokoborbi pa je mali Maenza poskrbel za lep podvig, medtem ko je bilo zlato v dviganju uteži Merančana Norberta Oberburgerja (ob odsotnosti orjakov vzhodnega bloka) tudi pričakovano.

Čeprav je bil obračun italijanske odprave več kot zadovoljiv, pa so

Numa je na OI v Los Angelesu osvojil dve zlati kolajni v floretu (posamično in ekipno)

nekateri športniki ali ekipe na teh igrah tudi krepko odpovedali.

V kolesarstvu ima Italija zelo bogato tradicijo. V Los Angelesu pa je Gregorijeva odprava dosegla veliko manj, kot je bilo pričakovati. Na srečo pa so prav zadnji dan kolesarskega sporeda »azzurri« na 100 km ekipno s sijajno zmago delno rešili ugled italijanskega kolesarstva.

V ekipnih športih so le odbojkar-

ji opravičili svoj nastop. Nogometaši pa so na OI igrali izredno slabo in zaslužno ostali brez kolajn. Pred odhodom v ZDA pa so bili »azzurri« celo favoriti za osvojeitev zlatega odličja. Za veliko razočaranje pa so poskrbeli tudi košarkarji, ki so napovedovali osvojeitev srebra, ostali pa so brez odličja. Tudi vaterpolisti so si nadejali veliko več od 7. mesta.

Na tej olimpiadi so torej odpovedali prav predstavniki športov, ki imajo vse pogoje (in še več...) za doseg vrhunskih rezultatov. Zopet se je izkazalo, da prav ti »milijonerji« na velikih tekmovanjih odpovejo.

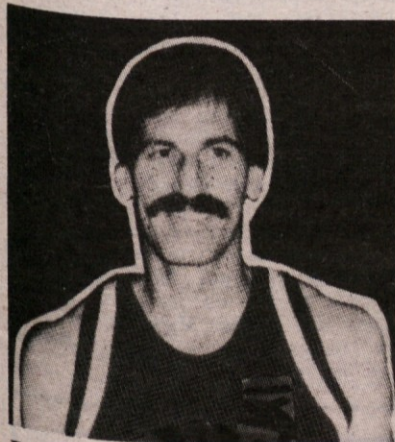
Sicer pa tudi po losangeleskih igrah je težko pričakovati, da bi prišlo v italijanskem športnem gibanju do bistvenih sprememb.

Ze čez nekaj dni bodo pozabili na Oberburgerje, Masalo in Numa, na Gabriello Dorio, Maenza in Giovannettija, v središču pozornosti bodo zopet nogometni asi Rossi, Conti, da ne govorimo o Maradoni, Zicu itd. Bolj popularni od olimpijskih zmagovalcev bodo celo tisti nogometaši (Vignola, Vierchowood, Tancredi, Bagni...), ki so na teh OI najbolj razočarali.

Tako v Moskvi 1980

Sovjetska zveza	80	69	46
NDR	47	37	42
Bolgarija	8	16	17
Kuba	8	7	5
Italija	8	3	4
Madžarska	7	10	15
Romunija	6	6	13
Francija	6	5	3
Velika Britanija	5	7	9
Poljska	3	14	15
Švedska	3	3	6
Finska	3	1	4
Českoslovaška	2	3	9
Jugoslavija	2	3	4
Avstralija	2	2	5
Danska	2	1	2
Braziliija	2	0	2
Etiopija	2	0	2
Švica	2	0	0
Španija	1	3	2
Avstrija	1	2	1
Črčija	1	0	2
Indija	1	0	0
Belgija	1	0	0
Zimbabve	1	0	0
DR Koreja	0	3	2
Mongolija	0	2	2
Tanzanija	0	2	0
Mehika	0	1	3
Nizozemska	0	1	2
Irsko	0	1	1
Venezuela	0	1	0
Uganda	0	1	0
Jamajka	0	0	3
Libanon	0	0	1
Gujana	0	0	1

»Plavi« presenetili v igrah z žogo

Dražen Dalipagić zastavonoša jugoslovanske odprave v Los Angelesu

kakor pozitiven, čeprav so podoben rekord postavile tudi nekatere druge države, kot na primer Italija in Romunija, kar seveda zgovorno priča o vplivu bojkota na uspehe nekaterih udeležencev.

Če obračun jugoslovanskih tekmovalcev nekoliko razčlenimo, seveda takoj zbode (in ugodno preseneča) prodoren uspeh v ekipnih igrah z žogo. Od šestih ekip, kolikor jih je imelo pravico do nastopanja, so le košarkarice ostale brez kolajne, medtem ko so rokometiški, rokometiške in vaterpolisti osvojili zlato, košarkarji in nogometaši pa bron. Jugoslovani niso bili le v odbojkarstvu konkurenci in pa v hokeju na travi, ki je sicer v vseh pogledih še drugorazreden šport v smislu, da ni razvit širom po svetu.

Tolikšne uspehe, mimo bojkota, ki pa velja za vse panoge, je težko tolmačiti. Res je, da se v matični domovini ekipnim športom namenja skoraj vsa sredstva, vendar biti velesila v ekipnih igrah, dasiravno okrnjenih iger, ni podcenjevanja vreden dosežek, še toliko bolj, ker bi lahko bil obračun še boljši z zlato kolajno v nogometu, ki je »plavi« po našem mnenju niso izgubili, temveč jim je bila odvzeta. Znano je, da zahtevajo igre z žogo sedaj že visoko stopnjo

ZLATE KOLAJNE

BOKS: Josipović
KANU: Ljubek - Nišović
ROKOMET: moški in ženske
ROKOBORBA: Lisjak, Trstena
VATERPOLO

SREBRNE KOLAJNE

BOKS: Redžepovski
KAJAK: Janić
KANU: Ljubek - Nišović
ROKOBORBA: Memišević

BRONASTE KOLAJNE

BOKS: Azis in Peruzović
KOŠARKA: moški
NOGOMET: moški
ROKOBORBA: Tertei in Sejdin
VESLANJE: Pančić - Stanulov

organizacijskega in znanstvenega, v eni besedi profesionalnega pristopa. Tega je bilo v zadnjih letih v Jugoslaviji malo, a rezultati so vendarle prišli.

Drugače je s posamezniki. Tudi v Italiji, kjer je telesna kultura še zanemarjena, rastejo številni prvaki. V Jugoslaviji je v tem pogledu stanje nedvomno boljše, sorazmerno so torej rezultati celo skromnejši.

Veliko uspeha je v Los Angelesu

Jugoslavija dosegla v borilnih športih. Boks in rokoborba sta bila njen glavni adut, ne samo zaradi kolajn, temveč tudi po številu vmesnih uvrstitev. Uspešni so bili tudi kajakaši, kanuisti in veslači, vendar je jasno, da te panoge za sedaj živijo na račun nadarjenosti asov, kakršna sta Ljubek in Janić. Ko jih ne bo več, lahko padejo tile športi na raven gimnastike, kjer po Cerarju vlada globoka vrzel.

Ob skromnem zastopstvu v ostalih doslej neomenjenih panogah (marsikje ni bilo nikogar, kar je sicer tudi posledica finančne stiske, ki upravičeno ne dopušča »nagradnih izletov«) izstopa tragičen obračun jugoslovanske atletike. Doslej smo vselej pisali o tekmovalnih neuspehih, tokrat pa so na vrsti sami škandali. Od, zaradi jemanja poživil, diskvalificiranih metalcev krogle do farse z obutvami znamke puma. Vse to potrjuje, da je treba v atletiki začeti znova, predvsem v smislu moralizacije celotnega okolja. Krivde pa ne gre iskati samo pri tekmovalcih, temveč je tu predvsem vprašanje športne politike.

Skratka, dobljene kolajne ne smejo preslepiti, so pa vsekakor spodbuden pokazatelj, da je v Jugoslaviji šport še vedno živ, kljub črnogledosti nekaterih ocenjevalcev.

vsi olimpijski zmagovalci • vsi olimpijski zmagovalci • vsi olimpijski

23. olimpijske igre so za nami. Spored je bil izredno pester, saj je bilo na teh igrah tudi rekordno število športnih disciplin, poleg tega pa tudi dve predstavitveni športni panogi kot tenis in bezbol. Čeprav smo seveda o vseh zmagovalcih že poročali v naši vsakodnevni olimpijski prilogi mislimo pa, da ne bo odveč, da našim bralcem v posebni rubriki posredujemo vse zmagovalce pravkar minule olimpijade. Naj omenimo, da so v nekaterih disciplinah podelili dvema ali celo trem tekmovalcem prvo, drugo ali tretje mesto (glej primere v plavanju, gimnastiki itd.) in da v judu in boksu uvrstijo poraženca v polfinalu na 3. mesto.

Atletika

MOŠKI

- 100 M
1. Lewis (ZDA), 2. Graddy (ZDA), 3. Johnson (Kan.).
- 200 M
1. Lewis (ZDA), 2. Baptiste (ZDA), 3. Jefferson (ZDA).
- 400 M
1. Babers (ZDA), 2. Tlachon (Slonokoščena obala), 3. McKay (ZDA).
- 800 M
1. Cruz (Braz.), 2. Coe (VB), 3. Jones (ZDA).
- 1500 M
1. Coe (VB), 2. Cram (VB), 3. Abascal (Sp.).
- 5000 M
1. Aouita (Mar.), 2. Ryffel (Švi.), 3. Leitao (Port.).
- 10000 M
1. Cova (It.), 2. McLeod (VB), 3. Musyoky (Ken.).
- MARATON
1. Lopes (Port.), 2. Treacy (Ir.), 3. Spedding (VB).

- 110 M Z OVIRAMI
1. Kingdom (ZDA), 2. Foster (ZDA), 3. Bryggare (Fin.).
- 400 M Z OVIRAMI
1. Moses (ZDA), 2. Harris (ZDA), 3. Schmid (ZRN).
- 3000 M Z ZAPREKAMI
1. Korir (Ken.), 2. Mahmoud (Fr.), 3. Dimer (ZDA).
- ŠTAFETA 4 X 100 M
1. ZDA, 2. Kanada, 3. Kanada.
- ŠTAFETA 4 X 400 M
1. ZDA, 2. Velika Britanija, 3. Nigrija.
- SKOK V VIŠINO
1. Mögenburg (ZRN), 2. Sjöberg (Šve.), 3. Zhu Jianhua (Kit.).
- SKOK S PALICO
1. Quinon (Fr.), 2. Tully (ZDA), 3. Vigneron (Fr.) in Bell (ZDA).
- SKOK V DALJINO
1. Lewis (ZDA), 2. Honey (Avstral.), 3. Evangelisti (It.).
- TROSKOK
1. Joyner (ZDA), 2. Conley (ZDA), 3. Connor (VB).
- MET KROGLE
1. Andrei (It.), 2. Carter (ZDA), 3. Laut (ZDA).

- MET DISKA
1. Dannenberg (ZRN), 2. Wilkins (ZDA), 3. Powell (ZDA).
- MET KLADIVA
1. Ttianene (Fin.), 2. Reihm (ZRN), 3. Ploghaus (ZRN).
- MET KOPJA
1. Harkonen (Fin.), 2. Otley (VB), 3. Eldebrink (Šve.).
- HOJA 50 M
1. Gonzales (Meh.), 2. Gustafson (Šve.), 3. Bellucci (It.).
- HOJA 20 KM
1. Canto (Meh.), 2. Gonzales (Meh.), 3. Damilano (It.).
- DESETEROBOJ
1. Thompson (VB), 2. Hingsen (ZRN), 3. Wentz (ZRN).
- ŽENSKE
- 100 M
1. Ashford (ZDA), 2. Brown (ZDA), 3. Otley Page (Jam.).
- 200 M
1. Brisco Hooks (ZDA), 2. Griffith (ZDA), 3. Otley Page (Jam.).
- 400 M
1. Brisco Hooks (ZDA), 2. Ceeseborough (ZDA), 3. Cook (VB).
- 800 M
1. Melinte (Rom.), 2. Gallagher (ZDA), 3. Lovin (Rom.).
- 1500 M
1. Dorio (It.), 2. Melinte (Rom.), 3. Puica (Rom.).
- 3000 M
1. Puica (Rom.), 2. Sly (VB), 3. Williams (Kan.).

- 100 M Z OVIRAMI
1. Fitzgerald (ZDA), 2. Strong (VB), 3. Turner (ZDA).
- 400 M Z OVIRAMI
1. El Moutwakel (Mar.), 2. Brown (ZDA), 3. Cojocar (Rom.).
- MARATON
1. Benoit (ZDA), 2. Waitz (Nor.), 3. Mota (Port.).
- ŠTAFETA 4 X 100 M
1. ZDA, 2. Kanada, 3. Velika Britanija.
- ŠTAFETA 4 X 400 M
1. ZDA, 2. Kanada, 3. ZRN.
- SKOK V VIŠINO
1. Meyfarth (ZRN), 2. Simeoni (It.), 3. Huntley (ZDA).
- SKOK V DALJINO
1. Cusmir Stanciu (Rom.), 2. Ionescu (Rom.), 3. Hearnshaw (VB).
- MET DISKA
1. Stalman (Niz.), 2. Deniz (ZDA), 3. Crasciunescu (Rom.).
- MET KOPJA
1. Sanderson (VB), 2. Lillak (Fin.), 3. Whitbread (VB).
- MET KROGLE
1. Losch (ZRN), 2. Loghin (Rom.), 3. Martin (Avstral.).
- SEDMERBOJ
1. Nunn (Avstral.), 2. Joyner (ZDA), 3. Evert (ZRN).
- Boks
- MINIMUŠJA KATEGORIJA
1. Gonzales (ZDA), 2. Todisco (It.), 3. Mwila (Zambija) in Boivar (Ven.).
- MUŠJA KATEGORIJA
1. Mc Rory (ZDA), 2. Redžepovski (Jug.), 3. Can (Tur.) in Bilali (Ken.).

- PETELINJA KATEGORIJA
1. Stecca (It.), 2. Lopez (Meh.), 3. Walters (Kan.) in Nolasco (Dom. rep.).
- PERESNA KATEGORIJA
1. Taylor (ZDA), 2. Konyegwachie (Nig.), 3. Peraza (Ven.) in Aykac (Tur.).
- LAHKA KATEGORIJA
1. Whitaker (ZDA), 2. Ortiz (Port.), 3. Noongo (Kam.) in Chil Sung Chun (J. Kor.).
- SUPERLAHKA KATEGORIJA
1. Page (ZDA), 2. Unponmaha (Taj-ska), 3. Puzović (Jug.) in Fulger (Rom.).
- WELTER KATEGORIJA
1. Breland (ZDA), 2. Young Su An (J. Kor.), 3. Bruno (It.) in Nyman (Fin.).
- SUPERWELTER KATEGORIJA
1. Tate (ZDA), 2. O'Sullivan (Kan.), 3. Zielonka (ZRN) in Tiozzo (Fr.).
- SREDNJA KATEGORIJA
1. Joon Sup Shin (J. Kor.), 2. Hill (ZDA), 3. Zaoui (Alž.) in Gonzales (Portoriko).
- SREDNJETEŽKA KATEGORIJA
1. Josipović (Jug.), 2. Barry (N. Zel.), 3. Moussa (Alž.) in Holyfield (ZDA).
- TEŽKA KATEGORIJA
1. Tillman (ZDA), 2. Dewitt (Kan.), 3. Van Derlijde (Niz.) in Musone (It.).
- SUPERTEŽKA KATEGORIJA
1. Biggs (ZDA), 2. Damiani (It.), 3. Wells (VB) in Salihu (Jug.).

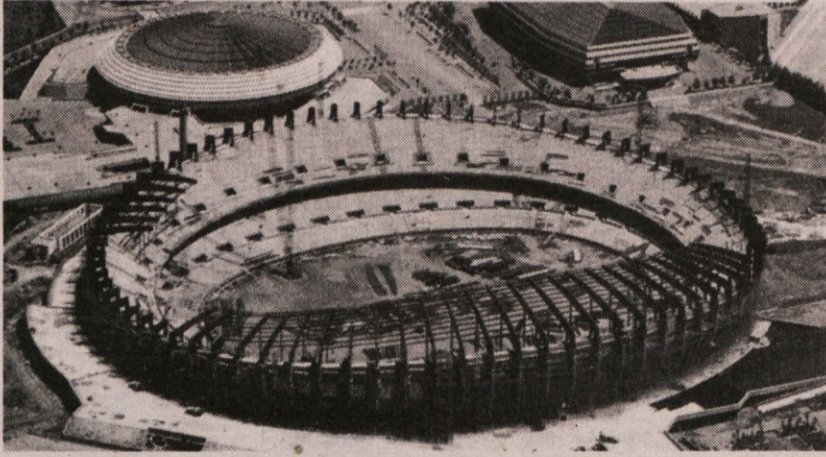
Seul se že pripravlja za igre leta 1988

Tae Woo Roh, predsednik organizacijskega odbora za OI v Seulu leta 1988 je že letos pozimi poudaril, da je Koreja razdeljena država, da pa računata na uspeh iger in na utrditev miru doma in po svetu.

Takih izjav bo moral dati še zelo veliko, kajti nad igrami se zgrinjajo temni oblaki, čeprav manjkajo do njih več kot štiri leta.

Kje bodo sploh igre leta 1988? Seul je eno največjih mest na svetu z več kot 9 milijoni duš. Organizacijo so rnu podelili leta 1981 in Južni Korejci so se hitro lotili dela in že letos v bistvu dokončali glavni olimpijski stadion.

Celotno olimpijsko prizorišče bo z majhnimi izjemami zelo strnjeno. Seulski športni center bo poleg glavnega stadiona vseboval še olimpijski bazen in dve veliki športni dvorani. Kake tri kilometre bo oddaljen narodni športni center, kjer bo kolesarsko dirkališče in še tri velike dvorane. Olimpijsko naselje bo nekje v sredini, slab kilometer od glavnega

stadiona pa tudi novinarski center. Glavni objekti bodo tako strnjeni v razdalji kakih 4-5 kilometrov in bodo dobro povezani med seboj.

Vse bi moralo biti pod streho do leta 1986, ko bodo v Seulu azijske igre, idealna generalka za olimpijske.

Tekmovanja v streljanju, lokostrelstvu, veslanju in panogah, ki se običajno odvijajo v nekoliko bolj oddaljenih krajih, bodo v glavnem bližju olimpijskega naselja, v oddaljenosti kakih 10 do 15 kilometrov.

Glede na vreme v tem kraju sveta je skoraj gotovo, da bodo igre nekje

konec septembra ali v začetku oktobra, torej zelo pozno v primerjavi z vrhuncem sezone v športno razviti Evropi in Severni Ameriki. Srednja temperatura v tem času znaša 21 stopinj.

Že zdavnaj so izdelali znake, ki bodo spremljali propagando iger. Uradni znak iger se v korejskem jeziku imenuje »Sam Taegeuk«. Predstavlja stiliziran narodni okrasni motiv, ki ponazarja sožitje neba, človeka in zemlje. Uradna maskota bo korejski tiger (v resnici skoraj iztrebljen), ki pa še nima imena. Tigerček ima na glavi korejsko pokrivalo »sang mo« iz katerega so potegnili trak, ki simbolizira začetno črko za Seul.

Ob popolni podpori vlade — sam predsednik organizacijskega odbora je bil svoj čas minister za notranje zadeve — Korejci nimajo večjih problemov glede dela. Skrbijo pa jih odnosi s Severno Korejo, ki bi brez dvoma utegnili sprožiti nevaren plaz. Jesensko zasedanje MOK bo verjetno najprej obravnavalo ta problem.

Spremljanje iger bo znatno boljše kot v Los Angelesu. Časovna razlika s Seulom znaša 8 ur. Tekmovanja, ki bodo ob 16. uri (atletika, plavanje) bomo pri nas lahko gledali ob 8. uri, večerni del telovadbe ob 10. uri, večerne tekme pa opoldan.

BRUNO KRŽMAN

Od 13. mesta do zlata

LOS ANGELES — ZDA, ki so bile na svetovnem prvenstvu v Argentini pred dve letoma še tretje, so olimpijski prvak v moški odbojki. V finalu za prvo mesto so gladko premagale Brazilijo s 3:0 (15:6, 15:6, 15:7) in potrdile, da so se na igre odlično pripravile. Američani so bili že pred pričetkom turnirja glavni favoriti, še zlasti, ko je Sovjetska zveza napovedala svoj bojkot, vendar so jih Brazilci v kvalifikacijskem delu premagali, zato je bila vsakršna napoved pred finalom zelo tvegana. Medtem ko so Brazilci razočarali (koliko zgrešenih servisov!) so Američani z brezhibnim sprejemom kmalu zagospodarili na igrišču in zlahka zmagali.

Tretje mesto Italije je prav gotovo eno največjih ugodnih presenečenj turnirja, po katerem so se »azzurri« ustalili med glavnino 6 - 8

držav na svetu. Odsotnost SZ, Romunije, Bolgarije in Poljske ima seveda pri bronu Italijanov svoj delež, vendar velja tudi, da so »azzurri« odpravili nasprotnike, kakršni so Kanadčani (dvakrat), Kitajci in Korejci, le malo je manjkalo pa bi ugnali še Japonce, s katerimi so doslej vselej gladko izgubljali.

KONČNI VRSTNI RED
1. ZDA, 2. Brazilija, 3. Italija, 4. Kanada, 5. Južna Koreja, 6. Argentina, 7. Japonska, 8. Kitajska.

Skoki v vodo
Tudi v tekmovanju s stolpa je bil Američan Greg Louganis za vse ostale nepremagljiv. Večkratni olimpijski zmagovalec, ki po znanju ne zaostaja za Lewisom, Mosesom in drugimi ameriški športniki miti, je drugouvrščenemu rojaku Kimballu zadal 88 točk zaostanka.
VRSTNI RED
1. Louganis (ZDA) 710,91 točke; 2. Kimball (ZDA) 643,50; 3. Kong-zheng Li (Kit.) 604,77.

Francija — Brazilija 2:0 (0:0)

Strelca: v 50. min. Brisson in v 62. min. Quereb.

Francija: Rust, Ayace, Bibard, Jeannol, Lacombe, Bijotat, Rohr, Brisson (od 81. min. Garande), Lemoult, Quereb (od 89. min. Cubaynes).

Brazilija: Gilmar, Ronaldo, Pinga, Galvao, Ademir, Andre, Luiz, Tonho (od 59. min. Milton Cruz), Dunga, Kita (od 59. min. Chicao), Gilmar, Silvinho.

Sodnik: Keizer (Nizozemska). Gledalcev: 108.970.

PASADENA — Po evropskem naslovu je Francija osvojila še prvo mesto na olimpijskem turnirju, kar kaže, da je francoski nogomet v dokajšnjem vzponu.

Finalno srečanje za 1. mesto je bilo dokaj kakovostno, zaslužno pa so zmagali Francozi, ki so v igri poka-

zali več svežine in tudi več tehničnega znanja.

Tekma se je odločila v drugem polčasu, ko so Francozi z lepima zadetkoma povsem strli odpor Brazilcev, ki so v nadaljevanju celo tvegali hujši poraz.

Tretje mesto na tem turnirju je, kot znano, osvojila Jugoslavija, ki je v malem finalu premagala Italijo z 2:1. Medtem pa so »azzurri« v domovini deležni hudih kritik za blede nastop na OI in tudi zvezni trener Enzo Bearzot je pod udarom.

Končni vrstni red
1. Francija; 2. Brazilija; 3. Jugoslavija; 4. Italija.

Najmanj 50 ropov

»Dolgoprstneži« so se na OI v Los Angelesu še kako izkazali. Opravili so najmanj 50 ropov (denar, fotografski aparati, športni dresi).

Najbolj aktivni so bili roparji v olimpijski vasi UCLA. Odgovornemu zaisre delegacije so ukradli kar 1.700 dolarjev. »Dolgoprstneži« pa niso prinesli niti Kanadčanom, Egipčanom, Fincem, Nemcem, celo

svojim rojakom in še marsikateremu drugemu.

Od Italijanov pa so nastradali bezbolisti.

Mathias kritizira Lewisa
Po oceni nekdanjega sijajnega deseteterbojca Mathiasa, je Luis hladan in preračunljiv.

»Odnos Lewisa do olimpijskih iger se mi zdi hladan in preračunljiv in ne odraža pravega olimpijskega duha«, pravi Američan Bob Mathias, ki je leta 1948 v Londonu in leta 1952 v Helsinkih zmagal v deseteterboju.

»Za razliko od Lewisa pa Daly Tomphson da vse od sebe«, pravi Mathias. »Tomphson je živo nasprotje Lewisa. Gledal sem, kako je Daly v skoku s palico izenačil svoj osebni rekord, potem pa ga je še trikrat poskušal izboljšati. Lewis pa se je v skoku v daljino predstavil v zelo slabi luči«, pravi Mathias in namiguje na to, da je Lewis izvedel samo dva skoka. Mnogi gledalci so ga izžvižgali, ker ni poskušal naskočiti svetovnega rekorda.

mednarodni šport ● domači šport ● mednarodni šport ● domači šport ● mednarodni šport ● domači šport

Lawson svetovni prvak

ANDERSTORP — Do konca svetovnega motociklističnega prvenstva manjka še ena dirka, vendar si je Američan z zmago na nedeljski dirki za VN švedske že predčasno zagotovil naslov v najprestižnejši kategoriji, v razredu do 500 ccm. Lawson ima namreč sedaj kar 38 točk prednosti pred drugouvrščenim, rojakom Mamolo. Vrstni red VN švedske:

500 ccm: 1. Lawson (ZDA - yamaha) 50'01"03 s povprečno hitrostjo 145 km na uro; 2. Roche (Fr. - honda) po 3'14; 3. Gardner (Avs. - honda) 19'48; 4. Katayama (Jap. - honda) 36'36; 5. MacElnea (VB - suzuki) 53'53; 6. Ferrari (It. - yamaha) 55'70. Skupna lestvica za SP po 11

preizkušnjah: 1. Lawson 134; 2. Mamola (ZDA - honda) 96; 3. Roche in Spencer (ZDA - honda) 87; 5. Haslam (VB - honda) 67; 6. Sheene (VB - suzuki) 34; 7. Gardner (Avs. - honda) 33; 8. Van Dulmen (Niz. - suzuki) 23; 9. Ferrari (It. - yamaha) 22 točk.

125 ccm: 1. Gresini (It. - garelli) 41'34"20, s povprečno hitrostjo 133,800 km na uro; 2. Auinger (Avs. - monnet) po 3'72; 3. Lazzarini (It. - garelli) 13'38; 4. Vitali (It. - MBA) 16'62; 5. Wiickstroem (Fin. - MBA) 16'66. Skupna lestvica po 7 preizkušnjah: 1. Nieto (Šp.) 90 točk; 2. Lazzarini 66; 3. Cresini 41; 4. Selini in Auinger 33; 6. Vitali 30; 7. Kneubühler in Müller 27; 9. Caracchi 25; 10. Cadalura 23.

Triestina in Udinese že v dobri formi

Triestina - Zaragoza 1:1 (1:1)
TRIESTINA: Bistazzoni, Costantini, Braghin, Vallati, Cerone (v 46. min. Chiarenza), Biagini (v 46. min. Bagnato), De Falco (v 66. min. Dal Prà), Braglia, Gamberini, Romano, De Giorgis (v 65. min. D'Ottavio).

STRELCA: Garcia-Cortez v 12. min., Casajus v 26. min. (avtogol).
LIGNANO SABBIAIDORO — Prijateljsko srečanje, na katerem je bilo le nekaj več kot 2500 gledalcev, je trenerju Triestine Giacominiju in Zaragoza Enzu Ferrariju v glavnem služilo za uigravanje moštva.

Köln - Udinese 5:4 (0:0, 1:1, 1:1)
KÖLN: Schumacher, Prestin, Honerbach, Lefkes, Steiner, Hartwig,

Littbarski (v 70. min. Hatmann, v 89. min. Dickel), Lehnhoff, Bein, Engels, Allofs.

UDINESE: Brini, Galparoli, Rossi, Gerolin, Cattaneo, Billia, Mauro, Marchetti, Carnevale (v 68. min. Montesano), Zico, De Agostini.

STRELCI: Zico v 52. min., Hartwig v 63. min. Enajstmetrovke so uspešno izvedli: De Agostini, Dickel, Montesano, Engels, Marchetti, Honerbach, Allofs.

VIDEM — Kljub porazu proti Kölnu v prvi tekmi mednarodnega turnirja v Vidmu, je Udinese v glavnem zadovoljil, še zlasti če upoštevamo, da sta manjkala Edinho in Selvaggi. Udinese je klonil šele pri streljanju enajstmetrovk. Eno od teh je zastre-

ljal prav Zico, kar se mu je prvič primerilo, odkar igra v Italiji.

V drugi tekmi turnirja je Fluminense z 1:0 premagal Milan in se bo tako drevi proti Kölnu boril za prvo mesto, Udinese in Milan pa za tretje. Prvi srečanja si je ogledalo vsega skupaj le 22 tisoč navijačev, od tega 13 tisoč Udinese - Köln.

IZIDI OSTALIH PRIJATELJSKIH TEKEM: Monza - Pro Patria 1:0, Sampdoria - Cecina 3:4, Rimini - Atletico Mineiro 0:5, Cagliari - Cuneo 4:0, Lecce - Vis Pesaro 4:2, Bologna - Benacense 4:1, Atalanta - Piacenza 3:0, Varese - Novara 3:1, Bari - Montebelluna 2:1, Pescara - Ancona 1:1, Cosmos - Juventus 2:1.

obvestili

Vodstvo meddruštvene smučarske ekipe

obvešča, da bo prvi skupni trening pod vodstvom trenerjev danes, 14. t.m. Zbirališče atletov je ob 17. uri na križišču ceste za Briščke. Člani ekipe, ki se nameravajo udeležiti treninga na Ledinah, naj se za informacije čimprej obrnejo na predstavnike svojih društev.

ŠD Zarja

obvešča, da bo tradicionalni športni praznik v Bazovici danes, 14. in jutri, 15. t.m. in da se bo nadaljeval v soboto, 18. in nedeljo, 19. t.m. Danes in jutri vas bo zabaval ansambel Toneta Kmetca, v soboto in nedeljo pa ansambel Aries. Toplo vabljeni!

Moskovskemu CSKA evropski pokal

ORTISEI — Z zmago s 4:3 proti češkoslovaški Dukli, je moskovski CSKA osvojil že sedmo leto zapored evropski pokal v hokeju na ledu. Na tretje mesto se je uvrstil vzhodnoberlinski Dynamo, zadnji pa je bil Djurgardens iz Stockholma.

V soboto na Rojcah Gorizia - Triestina

Monfalcone — Gorizia 0:5 (0:4)
Gorizia je v predprvenstvenem srečanju proti Monfalconu pokazala, da ima že dobro kondicijo in da so igralci asimilirali sheme trenerja Russa. Proti tržiški ekipi so zmagali s 5 zadetki, čemur je prispevala tudi domača ekipa z vrsto napak v obrambi.

Med goriškimi igralci se je izkazal zlasti Dreolini.
Sicer bo za Goričane prava preizkušnja prišla v soboto, ko se bodo ob 20.45 na Rojcah srečali s Triestino.
Medtem pa se je pri goriškem društvu že pričela abonmajska kampanja. Za središčno tribuno bo treba odšteti 180.000 lir, za stranske tribune 150.000 in za stopnišče 110.000 lir.

Gavazzi zmagal v Ispri

ISPRA (Varese) — Na tradicionalni, 64. izvedbi kolesarske dirke »Treh vareskih dolin« je bil najhitrejši Pierino Gavazzi, ki je v zaključnem sprintu prehitel Giovanbattista Baronchellija. Po 3" je na cilj prišel Amadori, četrti je bil Cerutti (1'34").

totip

1. —	1. Borgo Del Pri	2
	2. Vezeto	1
2. —	1. Cristodemo	1
	2. Galingi	2
3. —	1. Barbaruta	X
	2. Bottaio	2
4. —	1. Bethani	1
	2. Mariaraffaella	X
5. —	1. Tamberi	2
	2. Batica	1
6. —	1. Bolivarina	1
	2. Bond FC	1

KVOTE:
12 (20 dobitnikov) — 11.550.000 lir
11 (613 dobitnikov) — 365.000 lir
10 (5.481 dobitnikov) — 40.000 lir

Roma prva v Španiji

MADRID — Na mednarodnem nogometnem turnirju v La Coruni je Roma premagala najprej Manchester United (2:1) in nato še Vasco De Gama (7:6, po 11-metrovkah) ter tako osvojila prvo mesto. V finalu za 3. mesto je Manchester United z 1:0 odpravil Athletico iz Bilbao.

Športni praznik ŠD Zarja

Na balinarskem turnirju najuspešnejši Ljubljancani

V okviru tradicionalnega športnega praznika bazoviške Zarje je bil v nedeljo balinarski turnir, na katerem je med dvanajstimi ekipami prvo mesto osvojila ljubljanska Zarja pred Modrim valom iz Kopra, Kraškimi domom iz Repna in Repentabrom iz Dola. Rezultati izločilnega dela:

I. SKUPINA: Zarja I (Bazovica) - Zeleno jezero (Dobravlje) 13:6, Zeleno jezero - Repentabor 13:12, Zarja I - Repentabor 5:13.

II. SKUPINA: Zarja II (Bazovica) - Brinj (Povir) 7:13, Zarja II - Modri val 11:13, Brinj - Modri Val 2:13.

III. SKUPINA: Gaja (Padriče-Gropada) - Draga (Orlek) 4:13, Zarja (Ljubljana) - Gaja 13:8, Draga - Zarja (Ljubljana) 6:13.

IV. SKUPINA: Kraški dom - Jadran (Hrpelje) 13:4, Jadran - Medvode 13:2, Medvode - Kraški dom 13:10.

POLFINALE: Repentabor - Zarja (Ljubljana) 12:13, Modri val - Kraški dom 13:4.

FINALE ZA 3. MESTO: Repentabor - Kraški dom 4:13.

FINALE ZA 1. MESTO: Modri val - Zarja (Ljubljana) 6:13.
LESTVICA: 1. Zarja (Ljubljana), 2. Modri val, 3. Kraški dom, 4. Repentabor.
Ob koncu odlično uspelega turnirja, saj so nastopile vse povabljene ekipe, je bilo na prostoru bazoviške zadruge nagrajevanje, na katerem so prvimi štirim uvrščenim podelili pokale.

tržaški dnevnik

gledališča

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Hala Tivoli - Velika dvorana
V nedeljo, 19. avgusta, ob 20. uri:
Heavy Metal Koncert leta - Iron Maiden.

kino

Ariston 21.15 »Il grande freddo«. Režija Lawrence Kasdan.
Na prostem, v primeru slabega vremena v dvorani.
Fenice 16.30 — 22.15 »Agente 007 - Missione Goldfingers.«
V ponedeljek isti film ob 18.00.
Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.15 »Il caldo letto della vergine«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 2 15.30 — 22.15 »Super blue erotic movies«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 3 15.30 — 22.15 »Virus«. Film za vsakogar.
Grattacielo 17.30 — 22.15 »Cocktail per un cadavere«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Mignon 16.30 — 22.15 »Rocky 3«. Sylvester Stallone.
Aurora 15.30 — 22.00 »I predatori della carca perduta«.
Capitol 17.30 — 22.00 »Ufficiale e gentiluomo«.
Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Creepshow«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Lumiere Zaprti.
Radio 15.30 — 21.30 »Inquietudine morbosa di una moglie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Alicione 17.00 — 22.00 »Ai confini della realtà«. S. Spielberg, J. Landis, J. Dante, G. Miller.

razstave

V TK galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, skupinska grafična razstava 10 grafičnih mojstrov.
SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom.
BIENALE UMETNIKOV AMATERJEV. Ogljed razstave do 15. avgusta od 16. ure dalje.
V tržaški občinski galeriji razstavlja do 18. t.m. svoje akvarele goriški rojak Andrej Košič.
Jutri, 15. avgusta, bodo v galeriji Rossoni na Korzu Italia 9 odprli razstavo slikarja Renza Simonata in slikarke Mirre Barbarich. Razstava bo trajala do 31. t.m.

Ob današnjem življenjskem jubileju
ROZE GRGIČ
ji kličejo še na mnoga zdrava leta Maks in Vojko z družinama, vnuki Nataša, Goran in Vitomir pa ji pošiljajo vrhan koš poljubčkov.

menjalnica

13. 8. 1984

Ameriški dolar	1.780.—
Kanadski dolar	1.350.—
Švicarski frank	726.—
Danska krona	166.—
Norveška krona	212.—
Švedska krona	210.—
Holandski florint	543.—
Francoški frank	198.—
Belgijski frank	27.50
Funt sterling	2.320.—
Irski sterling	1.870.—
Nemška marka	612.—
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.400.—
Grška dragma	15.—
Debelli dinar	10.—
Drobni dinar	10.50

včeraj-danes

Danes, TOREK, 14. avgusta
DEMOTRIJ
Sonce vzide ob 6.05 in zatonje ob 20.15 — Dolžina dneva 14.11 — Luna vzide ob 21.50 in zatonje ob 8.33.

Jutri, SREDA, 15. avgusta
VNEBOVZETJE D. M.
Vreme včeraj: temperatura zraka 24,3 stopinje, zračni tlak 1012,2 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 64-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 24 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Nicolò Spanio, Letizia Kobec, Alberto Kobec, Fabio Tollo.
UMRLI SO: 3 dni stara Arianna Mansutti, 70-letni Leopoldo Salvi, 64-letna Maria Scher por. Bartoli, 70-letna Malvina Spongia por. Giurco de Roba, 69-letna Ida Mutinati, 77-letna Albina Marcolini, 84-letni Giuseppe Scardini, 70-letni Umberto Buzzin, 78-letni Andrea Babudri, 85-letni Giuseppe Tollo, 85-letna Teresa Cerasari vd. Scaramucci, 64-letni Duilio Pola, 74-letna Ida Molck vd. Basso.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179, Ul. Revoltella 41, Zgonik, Milje (Mazzinijev drevored 1).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Zgonik, Milje (Mazzinijev drevored 1).

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Cavana 1, Trg Giotti (Ul. sv. Frančiška) 1, Nabrežina, Boljunec, Milje (Lungomare Venezia 3).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

telefon (040) 775-275 — vsak dan od 8. do 13. ure

ANGLEŠČINO inštruiram za začetnike srednje in višje šole. Telefon na št. 003865-22879.

GOSPA s prakso nudi pomoč podnevi in/ali ponoči starejši osebi. Tel. na št. 574-423.

OSMICO je odprl Edi v Praprotnu. Toči sortirana bela vina in teran.

PRODAM FIAT 127/900 cc, letnik november '82, prevoženih 25.000 km. Tel. 040/825-051 v večernih urah.

OSMICO ima Milko Cibic na Proseku. Toči dobro belo in črno vino.

PRODAM motor moto Morini 250, prevoženih 12.000 km, 1.200.000 lir. Tel. na št. 226-517.

PRODAM Opel Kadett/1200, l. 1980, v zelo dobrem stanju. Tel. 280-579.

MATEMATIKO IN FIZIKO inštruiram za popravne izpite. Informacije po telefonu (003865) 21972.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ul. 44, Opčine - Trst.

čestitke

Danes praznuje 9 let **MASSIMO ANDREASSI**. Mnogo zdravja in sreče v življenju mu želijo mama Marija, oče Fausto in brat Franko.

Tržaška knjigarna

sporoča, da je danes, 14. avgusta, zaprta za kratek počitek.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal
13.00 Poletni maraton
13.00 Labodje jezero - 2. del baleta
13.30 Dnevnik
14.35 Che carriera che si fa con l'aiuto di mamma - film
15.10 Mister Fantasy - glasbena oddaja
16.15 I fachiri - 4. epizoda
16.30 L'amico Gipsy - TV film
17.00 Jessica Novak - TV film
17.50 Il fedele Patrash - risanke
18.10 Al Paradise - glasba in spektakel
19.40 Almanah in vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.30 Alpsnaga - pripoved v 6. delih
21.50 Dimensione oceano - poljudno-znanstvena oddaja
L'isola perduta - 2. del
22.40 Dnevnik
22.50 Napoli prima e dopo - 1. oddaja
23.55 Dnevnik in vremenske razmere

Drugi kanal
13.00 Dnevnik 2 ob 13. uri
13.15 Due e simpatia - nadaljevanka

dneva
Mandrin - 2. del
14.10 Questestate - kviz, glasba, filmi za skupno popoldne
17.05 Melodie eterne - film
18.30 Športni dnevnik
18.40 Lady Madama - TV film
19.45 Dnevnik
20.30 International hotel - film
Igrajo: Richard Burton, Elsa Martinelli, Rod Taylor
22.25 Dnevnik 2 - večerne vesti
22.35 Sereno variabile
23.30 Dnevnik 2 - zadnje vesti

Tretji kanal

19.00 Dnevnik 3
19.20 Deželni program
20.00 Šola in vzgoja:
Današnja generacija nima boččnosti - 1. del
20.30 Omaggio a Goffredo Petrassi
21.45 Dnevnik 3
22.10 Kamera in spomin
22.20 Sinfonie eterne - film
00.30 Speciale orecchicchio - glasbena oddaja

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana
17.50 Poročila
17.55 Lutkovna serija - Butalci
18.25 Izročila - glasbena oddaja
18.55 Pisani svet
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenske razmere
20.00 Park avenija 79
21.35 Propagandna oddaja
21.40 Pet usodnih ur
22.25 Dnevnik

Koper
14.00 in 17.00 Odprta meja
V nadežni Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:
GRADEŽ — Grafični trienale
PALMANOVA — Razstava starih zemljevidov
TRST — Razstava Andreja Kosiča
TRST — Dela za razširitev Centra za teoretsko fiziko
TRST — Razstava sovjetskih fizikov

Zagreb
17.20 Videostrani
17.30 Pustolovščina
18.00 Poročila
18.05 TV koledar
18.15 Francija skozi šanson
18.45 40 let graničarskih enot JLA
19.30 Dnevnik
20.00 Teme, notranjepolitična oddaja
20.45 Žrebanje lota
20.55 Prizadevanje - jugoslovanski film
22.30 Dnevnik

17.30 Rugby - TV film
18.30 Zgodovina aviacije - dokumentarec
19.00 Risanke
19.30 TVD stičišče
19.50 Obzorja: Kruh skozi stoletja - dokumentarec
20.20 Dorian Gray - film
21.50 TVD vse danes
22.20 Morava - VI. del - nadaljevanka
22.45 Zeit im Bild - Čas v sliki

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5
8.30 In casa Lawrence - TV film
9.30 Alice - TV film
10.00 Phyllis - TV film
10.30 Il corazziere - filmska komedija
Igrata Renato Rascel in Tino Buazzelli
12.00 I Jefferson - TV film
12.25 Lou Grant - TV film
13.25 In casa Lawrence - TV film
14.25 Dolci inganni - filmska komedija
Igrata Catherine Spaak in Christian Marquand
16.25 Mary Tyler Moore - TV film
17.00 Hazzard - TV film
18.00 Tarzan - TV film
19.00 I Jefferson - TV film
19.30 Baretta - TV film
20.25 West Gate - nadaljevanka
22.25 Mary Benjamin - TV film
23.25 Sport
00.25 Vieni a vivere con me - filmska komedija
Igrata: James Stewart in Hedy Lamarr

11.30 Maude - TV film
12.00 Giorno per giorno - TV film
12.30 Lucy show - TV film
13.00 Bim Bum Bam
Risanke
14.00 Agenzia Rockford - TV film
15.00 Cannon - TV film
16.00 Bim Bum Bam
Risanke
17.40 La casa nella prateria - TV film
18.40 Kung-Fu - TV film
19.50 Il mio amico Arnold - TV film
20.25 Simon & Simon - TV film
21.25 L'uomo di Singapore - TV film
22.30 Devlin & Devlin - TV film
23.30 Sorridi Jenny stai morendo - film
01.10 Ironside - TV film

TELEPADOVA

13.30 Risanke
14.00 Mama Linda - TV film
14.45 Gli emigranti - nadaljevanka
15.30 Cara a cara - TV film
17.00 Star Trek - TV film
18.00 Risanke
19.30 Mama Linda - TV film
20.20 Hotel sahara - filmska komedija
22.00 Spy force - TV film
23.00 Doc Elliot - TV film
24.00 Il magnificot scherzo - film

TRIVENETA

13.15 Sloane - TV film
14.00 Risanke
14.30 Un uomo, una pistola e un cavallo - film
16.00 Filmski program
16.30 TV film
17.30 Dr. Wedmann - TV film
18.00 Risanke
18.30 Sloane - TV film
19.30 O.P. Coupon estate
20.00 Vita da sub
20.30 Il detective - film
22.00 L'incredibile dottor Hogg - TV film

TELEFRIULI

15.45 Le lunghe navi - film
17.15 Risanke
18.15 Cara a cara - TV film
19.30 Dnevnik
20.00 L'ora di Hitchcock - TV film
21.00 Poročila
21.30 I pirati della croce del sud - film
23.30 Rappresaglia - film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Mozaik. Rekreativne, koristne nasvete, bolj ali manj literarni sestavki v pisnem spletu glasbenozabavnih melodij in pesmi; 8.20 Turizem; 8.45 Konjček za vsakogar; 9.10 Zdravniški nasveti; 9.40 Niti življenja; 10.10 Koncert; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Zapiski na robu; 12.00 Roman v nadaljevanjih - vmes: Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Sprehodi po tržaških predmetjih: (32), »Frlugi in 2. društvo z imenov Višava«; 15.00 Mladi mladim; 16.00 Naši posnetki v živo - vmes: Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Odprti prostor: Klasični album; 18.00 Stelio Mattoni: »Otok« - nato: Glasbena priloga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro, Koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP, Objave, EP; 6.45 Prometni servis; 13.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Koper - med glasbo: Objave, EP; 14.40 Zanimivost; 15.00 Za varnejši jutri - Croatia; 15.15 EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik, Objave, EP; 17.00 Počitniški vrtljak; 17.33 Glasbeni utrinki iz zajedstva; 18.00 Sotočje; 19.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Dober dan; 7.50 Glasbena oddaja; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucia-novi dopisniki; 10.35 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasbeno popoldne; 14.45 Glasbena oddaja; 15.15 Italvox; 18.00 Narejeno v Jugoslaviji; 20.00 Zaključek sporedov.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 11.00 Divertimento 1889; 12.03 Glas zvezd; 13.15 Glasbena oddaja; 15.00 Radio 1 za vsakogar; 16.00 Il paginone; 18.05 60 let italijanskega radia; 18.25 Večerna glasba; 19.20 Zeleni val; 19.22 Audio-box; 20.00 I martedì della signora o micidici; 20.52 Glasbeni interval; 22.38 Autoradio flash; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranja oddaja; 8.00 Šola in vzgoja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Radijska priredba; 9.10 Vacanza premio; 10.30 Ma che vuoi? La luna?; 12.10 Deželni program; 15.00 Io accuso - Chi accusi?; 15.37 Poletni program; 19.00 Arcobaleno - glasba; 19.50 L'aria che tira; 21.11 Koncert; 22.15 Arcobaleno; 22.40 Radio due sera jazz.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.00 Prometne informacije; 6.20 Rekreativne; 6.35 Vremenska napoved za pomorsčake; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Za šolarje; 8.35 Mladi koncertant; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Razervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Danes smo izbrali; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrt-nice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Mehurčki; 14.05 Odrasli tako, kako pa mi; 14.35 Iz mladih grl; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Obvestila in zabavna glasba; 15.25 Minute za EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00, Glasba; 18.00 Sotočja; 18.45 Glasbena medigra; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute za ljubljanskim jazz ansambлом; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Mladi na glasbenih revijah in tekmovaljih; 21.05 Radijska igra - Glasbeni intermezzo; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Mikrofon za slovenske pevce zabavne glasbe; 23.05 Literarni nokturno - Simon Jenko: Pesmi o ljubezni; 23.15 Mozaik lahke glasbe; 00.05 - 4.30 Nočni program.

SEPTEMBER

s potovalnim uradom »Aurora«

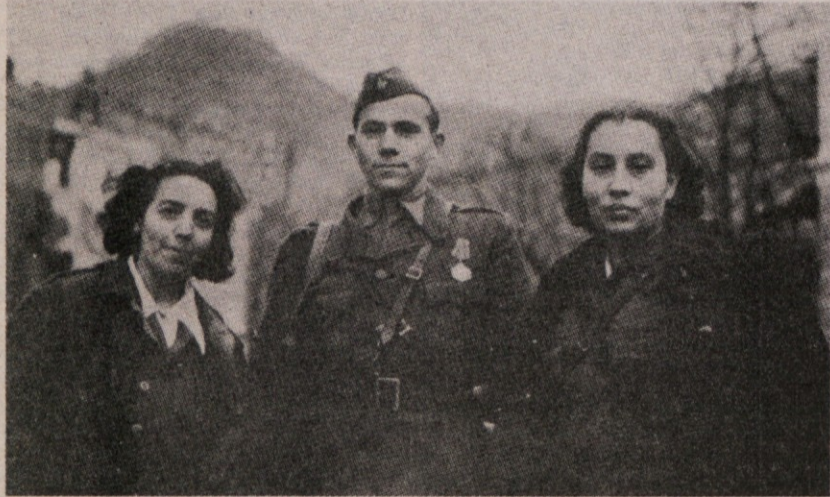
Vsako nedeljo in torek na BRIONE. Cena 58.000 lir.
Od 26. avgusta do 2. septembra in od 2. septembra do 9. septembra na MALI LOŠINJ. Cena 195.000 lir.
Od 22. do 25. septembra v BUDIMPESTO. Cena 272.000 lir.
Od 16. do 20. septembra na otok RAB. Cena 143.000 lir.
Od 19. do 26. septembra v KIJEV, LENINGRAD in MOSKVO. Cena 795.000 lir.
Od 25. septembra do 2. oktobra — KLASIČNA GRČIJA. Cena 726.000 lir.
Od 5. do 10. oktobra — MADRID in ANDALUZIJA. Cena 625.000 lir.
6. in 7. oktobra na PLITVIČKA JEZERA. Cena 80.000 lir.
Informacije in vpisovanje pri potovalnem uradu »AURORA« — Ul. Cicerone 4 — telefon 60261.

OBVESTILO

Zaradi predčasnega zaključka redakcije ob 15. avgusta sprejemamo danes, 14. avgusta, razna obvestila in objave najkasneje do 12. ure, osmrtnice in sožalja pa do 15. ure.

Ob 25-letnici smrti

Mara Samsa - svetel lik borke in kulturne delavke

Mara Samsa (levo) v partizanih z Lidijo Šentjurčevo

Včeraj, 13. t.m., pred 25. leti je na Golniku umrla Mara Samsa, borka, narodno zavedna intelektualka, šolnica, pisateljica, novinarka - trpinka, po kateri nosi ime tudi celodnevna osnovno šola pri Domju.

Pokopali so jo v partizanski grobnici na Kontovelu tam, kjer se kraški breg spušča proti morju, tam, odkoder je lep razgled na Tržaški zaliv, na Trst, na vse to, kar je Mara v svojem nemirnem, a polnem in delovno bogatem življenju, ljubila in kar je morala zapustiti, čeprav je v njej vrelo načrtov, misli idej o vsem, kar je še želela in hotela izpovedati in napisati.

O njenem delu, o njenih knjigah, o njeni zaslugi za ustanovitev mladinske revije »Galeb«, o njenem delovanju v partizanih, o njenem učiteljevanju, o tem, kako je zbirala gradivo o Pinku Tomažiču, ki je izhajalo v načeljuvanjih tudi v »Primorskem dnevniku«, o njeni zamisli, da bi o tem še pisala — o vsem tem je bilo podrobno napisano v brošuri, ki je izšla ob poimenovanju osnovne šole pri Domju 1. maja 1982.

Moj zapis o Mari Samsa bo zato posevečen ob tej obletnici le mojim osebnim spominom na Maro, s katero sva nekaj časa skupaj delali v uredništvu »Primorskega dnevnika«. Ne morem reči, da sva bili veliki prijateljci, ker so bili tedaj pač takšni časi, da so terjali od nas vse kaj drugega kot samo prijateljstvo, terjali so — veliko tovarštvo, ki je tedaj pomenilo mnogo več, kot prijateljstvo. In tovaršiči sva si bili resnično v pravem pomenu besede.

Spominjam se je, ko je bila že zelo bolna, ko je vsa vročina prihajala v redakcijo, sedla za mizo in začela s pisanjem. Bilo je nekega večera, ko se je verjetno počutila zelo slabo. Kar puhtela je vročina iz nje, oči so ji žarele, roke je imela potne. »Mara, domov pojdi,« sem ji rekla. Ona pa me je samo pogledala, kot bi me ne slišala in rekla: »Kaj ni nobene tipkarice, da bi ji narekovala?« Res ni bilo v ti-

stem trenutku v službi nobene. »Pa ti bom jaz pisala,« sem se ji ponudila.

Vseda se je k meni in mi začela narekovati. Na svojem vratu sem začutila njen vroči dih. Ona pa je pletla svoje misli dalje in mi hitela narekovati, kot bi se bala, da ne bo utegnila povedati vsega, kar je nosila v sebi.

In prav gotovo ni ne povedala, ne napisala vsega kar je hotela in želela, čeprav je njeno delo, ki ga je zapustila obsežno. Prehitela jo je smrt in jo iztrgala iz naših vrst. Naj bodo te skromne vrstice le bežen spomin ob obletnici njene smrti, ki je mi tržaški Slovenci ne smemo pozabiti.

N. L.

Andrej Košič v Občinski galeriji v Trstu

Zvestoba goriškega slikarja akvarelu in domači pokrajini

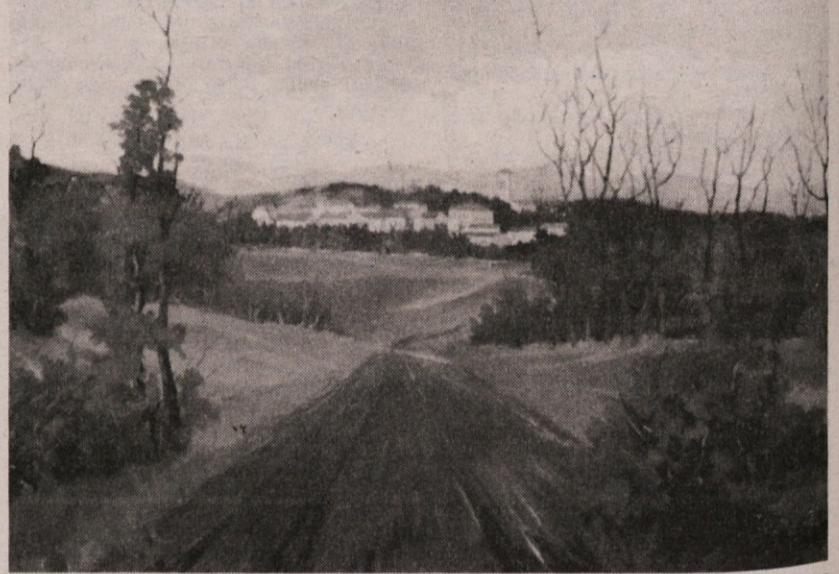
Bolj malo je slovenskih zamejskih likovnikov, ki bi toliko razstavljali, kot razstavlja goriški rojak, slikar Andrej Košič, ki je v tridesetih letih, torej v času, odkar se je prvič predstavil javnosti, priredil že 57 samostojnih razstav, sodeloval pa pri najmanj 150 skupinskih likovnih manifestacijah doma, torej v naši deželi, in tudi drugod po svetu, saj je nastopil in dobil priznanje tudi v daljnem Tokiu. Od sobote, 11. t.m., ga imamo ponovno v gosteh v Trstu in sicer v občinski galeriji, kjer je zadnjič razstavljal pred kakimi šestimi leti.

Andrej Košič, »resni in hkrati skromni umetnik, ki slika z veseljem in prepričano«, kot je zanj zapisal ravnatelj tržaškega muzeja Revoltella dr. Giulio Montenero, je dal v Občinski galeriji v Trstu na ogled obilnih trideset svojih novejših stvaritev, torej akvarelov, saj je Košič že v samem začetku izbral eno najtežjih in tudi najzahtevnejših likovnih izraznosti — akvarel, v katerem je s časom postal pravi mojster in ga v tridesetih letih, odkar nastopa, razvil nekako sebi po meri tako da se loteva tudi izvedb, ki se jih lotevajo bolj redki akvarelisti. In če smo imeli pred leti občutek, da je njegov akvarel nekoliko preveč suh ali trd, vsekar premalo voden, razlit, bi danes tega ne mogli več reči, ko pa je v tej svoji tehniki danes bolj prožen, včasih trd, drugič pa zelo zelo tekoč, kot pač zahteva izvedba določenega motiva.

Seveda je Košič ostal še vedno pri

izraziti realnosti. Slika pač, kar vidi. Prav tako je ostal zvest domači motiviki, seveda predvsem Krasu in to v glavnem jesenskem Krasu, kajti za njega je jesen najlepši letni čas. In resnici na ljubo je Goriški Kras, podobno kot Tržaški, najlepši v jeseni, ko kar kipi v najrazličnejših predvsem rdečih in rumenih barvah ter vseh njihovih odtentkih. In v tem jesenskem barvnem bogastvu se Košič v svojih akvarelih likovno izživlja že tri desetletja, vendar je zadnje čase temu dodal tudi nekaj nove motivike, saj smo na njegovi sedanji raz-

stavi opazili tudi kak zimski motiv, nadalje izrazito zelen motiv s Soče, prijeten tehnično zahteven kmečki motiv ter tudi mestni motiv, ki bi ga postavili nekam v Gorico. Skratka Andrej Košič ostaja zvest svoji akvarelni tehniki, ki jo še vedno razvija in dopolnjuje, in svoji barvnosti, ki jo ob novi motiviki bogati. Andrej Košič je torej nekako vklejen v svojo doslednost, hkrati pa se vendarle obnavlja in dopolnjuje, ali če hočemo tudi dozoreva v »enem najboljših figurativcev naše dežele«, kot je že pred leti zapisal kritik G. Manzaini. (fre)

Krompirjeve rezine proti glavobolu

V preteklosti, ko je bila medicinska veda šele v začetkih in so nekatere bolezni, ki jih danes z lahkoto zdravimo, veljale za neozdravljive ali celo smrtno, si je moral človek sam pomagati. Bolnišnic, lekarn ali organiziranih zdravniških služb, kot jih poznamo danes, ni bilo pa tudi poklicnih zdravnikov se ni dobilo tako rekoč »za vsakim vogalom«. Takratne razmere so zato prisilile ljudi, da so se v veliki večini primerov zdravili kar doma, na podlagi lastnih izkušenj in spoznanj, predvsem pa so se oprali na podjedovana ustna ali pismena izročila.

Tako so nekoč skoraj vsi v splošnem poznali vrednost zdravilnih zelišč in njihovo učinkovitost. Z nekaterimi preprostejšimi načini so se zdravili mnogi ljudje tako na vasi kot v mestu. Večkrat pa tako zdravljenje ni zadostovalo, bolezensko stanje se je poslabšalo in vdanostno so ljudje govorili »dolga bolezen - gvišna smrt«.

V začetku našega stoletja pa se je stopnja umrljivosti nekoliko zmanjšala, saj sta medicinska znanost in praksa znatno napredovali. Ljudje so se ob hujših boleznih obračali na zdravnika, ki jim je na znanstveni osnovi ugotavljal vzroke in znamenja bolezni. Bolniki pa so morali zdravnikom usluge plačevati, zato so se za tekli k njim, ko je bilo to nujno potrebno. Za bolezni, ki niso bile nevarne, so kar sami poskrbeli. Tako domače zdravljenje se je ohranilo vse do polovice našega stoletja in tudi mi si včasih pomagamo ravno na tak način. Preprosto izkustveno zdravljenje, ki smo ga podjedovali, je torej v rabi še danes in se v največjem času razvija ob branju knjig, revij in časnikov.

V slučaju, da je bil človek izpostavljen nekaterim nalezljivim boleznim ali če je prišel v

stik z okuženo osebo, se je zavaroval s pitjem žganja. Ta alkoholna pijača je bilo zanesljivo in učinkovito sredstvo tudi pri zobobolu; zadoščalo je le nekaj kapljic in takoj je omililo bolečine. Posluževali so se navadne morske soli, solne kope in zmetka iz hrenove korenine, ki so ga polagali na stopala in verjeli, da »izvleče dol kri«.

Pri piklu žuželk je bilo blagodejno polaganje mrzlega kamna na oteklino ali rdečino. Komarjeve pike pa so močili z vinskim kisom in nevshečno srbljenje je takoj prenehalo. V Trebach in okoliških vaseh so v primeru strupenega kačjega ugriza popili večjo količino alkohola.

Nekoč so otroci bosi hodili na pašo in so se pogostoma popraskali ali urezali ali pa se jim je zapičil kak trn v stopalo. Razvila se je kužna tvorba tako imenovana »pasica«, ki so jo skušali zdraviti z domačimi zdravilnimi metodami. Zmes namočenega kruha in mleka so polagali na oboleli del. Zasedli pa smo tudi primer, da so otroci okuženo peto potlačili v kravje govno. Druga vrsta gnojenj, ki so nastala zaradi splošne slabokrvnosti ljudi, je bila nevarnejša in če ni bilo takojšnjega ukrepa se je to razširilo po vsem telesu in je iz gnojne rane nastala »zastrupitev krvi«. Za zdravljenje »podkožnika« so na obolelo mesto dali zmlinčeno čebulo, ki so jo še prej pražili na vročem olju in so s tem obklojkom obvezali rano. V kasnejši dobi so pod zdravnikovim nasvetom uporabljali obkladke iz lane-ne moke.

Revmatične bolezni sklepov, kosti in mehkih delov gibal so zdravili doma tako, da so se šibali s pekočimi koprivami po telesu. To naj bi odstranjevalo škodljivo vodo iz telesa. Razen tega pa so bolne sklepe oblagali z obkladki po-

gretih otrobov s peskom, s toplimi opekami in kuhinjskimi pokrovi.

V preteklosti je bil zelo razširjen »škrbuc« ali vnetje ustne sluznice, ki jo je povzročalo pomankanje vitamina C.

Zdravili so se tako, da so na krpo potrosili nekaj sladkorja in močno drgnili dokler se ni prikazala kri.

Razširjena in pogostna kožna bolezen je bila zanohtnica. Infekcijo pri nohtu so zaustavljali tako, da so oboleli prst večkrat pomočili v krop. Bolečina zaradi opekline je opustila, če so nanjo nalagali mleko ali beljak. Slišala sem tudi za primer, ko so opekline premazali z oljem in nato opekli del približali k toplemu viru.

Če pa je nekoga mučil glavobol, si je na čelo nađeval krompirjeve rezine. Vnetje v nosnih prehodih so zdravili z breskvino kostjo, ki so jo močno segreti v pečici. Skoraj zogleno so položili na krožnik in nanjo nalili nekaj kapljic olja. Zdravilni nastajajoči dim so nato usmerili z lijakom v ušesno odprtino.

V starih časih so verjeli, da zlati uhani prepučajo nastanek bolezni ali da »jo ven potegnajo«. Zlata zapestnica naj bi bila pokazatelj obolenja. Na zapestju bolne osebe naj bi se pokazale temne lise kakor tudi na prstu pod zlatim obročkom prstana.

Tako preprosto zdravljenje je ublažilo bolečine, marsikdaj pa ni odstranilo vzrokov bolezni. Za učinkovito zdravljenje je bilo treba počakati še kakšno stoletje, da so z modernimi pripomočki kot so mikroskop spoznali ustruj in delovanje našega telesa. Domače zdravljenje na podlagi lastnih in tujih izkušenj je še marsikje v rabi posebno kot prva pomoč v pričakovanju zdravniškega posega.

BERITE

Novi Matajur

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

219.

»Frane, ne skrbi, jaz sem z vami, ne vem pa, kako se bodo opredelili drugi. Povej Karlu in sporočita naprej, kaj se obeta. Napraviti moramo vse, da ne bo prišlo do razcepa med ljudmi.«

Župnik se je kot vedno spomnil na mater Jožefo. Pokazal mu je pismo, ki mu ga je pisala iz taborišča. Vdana v usodo, se hranila z upanjem, da se bo vse preobrnilo.

Ko je Frane preletel kratko, dvoumno napisano pismo, mu je postalo milo pri srcu. Koliko trpi ta žena, zavoljo otrok, in kako močna je njena vera v pravičen boj...

»Frane, vzemi pismo in ga pokaži bratom in sestram, da jim bo laže v boju. Mati moli za vas in tudi jaz molim za srečo ter da bi Italija propadla čimprej.«

Frane in Urban sta se vrnila v taborišče šele naslednji dan z nočjo. Obiskala sta še nekaj aktivistov v zaselkih, od koder je italijanska vojska odšla. Zvedela sta, da Italijani povsod zapirajo kmete, o katerih vedo samo to, da so zavedni Slovenci. Zvedela sta tudi za izdajalca iz Srenj, ki vodi Italijane po vaseh in jim kaže hiše, kjer so mu, ko je bil s partizani, postregli s hrano. Pa tudi Mezgeca so ljudje spoznali, vendar ne kot vodnika Italijanov.

Nekaj dni so še mirovali v taborišču. Potem pa se je Karlo naveličal mirovanja. Začutil je, da mora iti med ljudi — prav zdaj, ko divja ofenziva in nekateri ubpujejo, zdaj, ko so ostanki čete pred premočjo umaknili iz Brkinov.

Obiskali so nekaj zaupnikov in izvedeli, da na oni strani še divja ofenziva in da vojska zapira mejo ali pa sistematično pregleduje vasi med reko in velikim gozdom.

Karlo in Frane sta tako dobro poznala zemljišče in razmere na tem območju, da so se uspešno izmikali Italijanom.

Prišli so v bližino vasi Tatre, ležeče na sedlu, obdane z zorečimi žitnimi polji in gozdnimi zaplatami. Bilo je toplo, zato so prenočili v kopah požetega žita sredi njive.

Proti jutru, ko je zvezdna kupola nad njimi začela bledeti, so začutili Italijane. Blizu mimo njih se je premikala kolona z minometi in težkimi strojnimi čarigi. Nosile so jih mule, ki so hrzale in včasih tudi zarigale. Italijani so šli navzgor in navzdol. Nič ni kazalo, da bi opuščali zaporo ozemlja ob meji.

Karlo se je ugriznil v ustnice: se je spet prenačil? Frane ga je svaril in prosil, naj še malo počaka v zavetju.

Ko se je sovražnik premaknil s planjave h kmetiji na robu vasi, so se vzpeli na senik. Tu jih je našel kmet Mahne, ko je prišel krmit živino.

»Kaj ste ponoreli, Karlo?« je dejal jezno namesto pozdrava. »Me hočete ugonobiti? Vsa vas z okolico je polna italijanske vojske. Hajka je. Preiskujejo hišo za hišo.«

V trenutku so bili vsi trije budni.

»Obkoljeni smo,« je menil Frane.

»Kam zadaj?« je vprašal Karlo.

»Kamor hočete, tu vas ne smejo dobiti. Če vam dam civilno obleko, se morda izmuznete mimo njih, seveda brez orožja.«

»Ni govora, Mahne. Brez orožja nikamor! Tu nas nekam skrij, kar bo, pa bo,« je odločil Karlo.

Kmet, ki je bil že v letih — rekli so mu Jirm — je mencial od nemoči. Z narodnoosvobodilnim gibanjem je sodeloval že celo leto, vendar se je bal za družino, ki je še mirno spala, ne vedoč za nevarnost. »Če vas zakopljem v seno, vas lahko iztaknejo in požeje domačijo.«

»Skrj nas, prav toliko ti gre za glavo kot nam. Misli, kam!«

»Gnojnična jama je prazna. Naj vas zakopljem vanjo?«

Brata Maslo in Urban so se spogledali. Sporačumeli so se brez besed. Karlo se je z odporom zazrl v odprtino. Nikoli ni maral pod zemljo, gabil se mu je zatohli zrak skrivališč, pa kaj so hoteli, v življenju se poje največ zarečenega kruha...

Zlezli so v betonsko jamo, kjer se je pod gnojem nabirala gnojnica. Na dva stola so položili lestev in desko ter sedli.

Ko so zlezli v jamo, je kmet dejal:

»Zdaj ste v božjih rokah.«

»Ne v božjih, v tvojih smo, Jirm!«

Kmet je pokrtil odprtino z deskami in jo zametal z gnojem. Objela jih je smrdljiva tema. Od zunaj so zaslišali italijansko govorico. Na dvorišče so navreli vojaki.

Vse delavnice istočasno zaprte

Iskanje mehanika za veliki šmaren se tudi letos obeta kot brezupno

Šoferji pozor! Ta vklik se tokrat ne nanaša na previdnost na cesti (čeprav tudi priporočilo v tem smislu ni nikoli odveč), pač pa gre za nasvet, ki ni nič manj koristen: kdor ni gotov, da je motor njegovega avta popolnoma v redu, naj nikdar ne si-li na cesto. Čeprav nam kolektor ta letos ponuja petek, 17., nima vraževnost s tem nobenega opravka. Razlog našega nasveta šoferjem je enostavnejši in, upamo si trditi, malce racionalnejši. Kdor bi v prihodnjih dneh običal na cesti zaradi mehanske okvare, naj si nikar ne dela odvečnih težav: lepo naj zapre avto in naj nadaljuje peš ali s kakim drugim prevoznim sredstvom. Mehanika naj nikjer ne išče, saj bi ga zaman. Od kod tako drastične ugotovitve? Te dni smo izvedli praktični preizkus, da bi ugotovili, ali se bodo tudi letos ob velikem šmarnu ponavljale težave, ki so se v prejšnjih letih. Želeli smo vedeti, če so se mehaniki, električarji, vulkanizerji, avtoličarji zmenili, da dopuste porazdeljivo v širšem časovnem razdobju, ali pa če bodo tudi letos — kot za nalašč —

vsil skupaj odkorakali na dopust ter pustili nesrečne šoferje na cedilu vsaj tja do 20. avgusta. Bralec je gotovo že razumel, da se je tudi letos uredila druga med obema možnostima.

S telefonskimi pozivi raznim delavnicam smo skušali sestaviti seznam tistih, ki bodo ves ta teden odprte. Rezultat je bil porazen: na 21 poskusov smo zasledili samo eno delavnico, ki bo redno odprta vse te dni (razen seveda jutrišnjega prazničnega dne). Še ena delavnica bo odprta, z izjemo 15. in 16. t.m., vendar gre za zastopstvo Citroen in torej ne pride v poštev za ostale znamke avtomobilov.

Kaj pa ostali? Osem delavnic ni odgovorilo na naš poziv, iz česar sklepamo, da so na dopustu. Dopustiti moramo seveda možnost, da niso slišali telefona ali iz kateregakoli drugega razloga niso odgovorili, čeprav so redno na delu, vendar osebno ne bi polagali prevelikih upanj na to možnost. V drugih šestih delavnicah so nam sicer odgovorili in nam vljudno povedali, da so na dopustu, večina

do 20., nekateri do 27. t.m. Drugi dve delavnici sta dopust pričeli včeraj, dve pa od jutri dalje: za vse štiri bo sicer trajal samo po en teden, toda glej!, ta teden bo sovpadal prav z velikim šmarnom. Tudi zadnja med delavnicami, ki smo jih poiskali, je na dopustu: od včeraj, pa do začeta septembra.

Na združenju obrtnikov smo vprašali, zakaj ni prišlo do nobene domene glede odhodkov na dopust. Nekoliko so nas presenetili z odgovorom, da ni tako, in da so se letos domenili, da zagotovijo zadostno število odprtih delavnic. Na naš ugovor, da smo iz telefonskih pozivov dobili prav nasproten vtis, so nam odkrito priznali, da je dogovarjanje v tem smislu zelo težavno in da pač vsak mehanik zapre delavnico, ko se mu to zdi najbolj primerno, neglede na to, kaj bodo storili drugi.

Tako je pač. Šoferji, ki so ostali v mestu, naj potrpijo vsaj do prihodnjega tedna, če pa se komu pokvari motorni čoln nobene skrbi, saj so plaže prepolne mehanikov...

Lep uspeh slovenskega umetnika

V Gradežu na trienalu zmagovalca Branko Suhy in Elmar Peinter

Slovenski slikar Branko Suhy in avstrijski umetnik Elmar Peinter sta zmagovalca letošnjega trienala grafike, ki so ga svečano odprli v soboto zvečer v Gradežu v tamkajšnji kongresni palači. Na letošnji trienale se je javilo 75 umetnikov iz raznih evropskih držav. Mednarodna žirija, na čelu katere je znan italijanski kritik Giulio Carlo Argan, je v hudi konkurenci podelila nagrado dvema mladima umetnikoma. Kakšno nagrado sta dobila Suhy in Peinter? Vsak bo preživel dva tedna v eni značilnih ribiških hiš s slavnato streho na enem otoku gradeške lagune in tu lahko prosto slikal lepote naše obale.

Branko Suhy se je rodil leta 1950 v Mariboru, živi in ustvarja v Novem Mestu. Študiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, sodeloval je na ljubljanskem grafinem bienalu, na mednarodnih razstavah v raznih krajih sveta. Elmar Peinter se je rodil leta 1954 v Zamsu, živi v Landecku. Tudi on je sodeloval z uspehom na raznih mednarodnih razstavah.

Na sobotni otvoritveni svečanosti so govorili župan Gradeža Reverdito, predsednik pokrajine Cumpeta, de-

želni odbornik Barnaba. Glavni govor pa je imel Giulio Carlo Argan, ki je povedal kaj si človeštvo želi od sodobnih umetnikov.

Razstava je odprta v gornjih prostorih kongresne palače v Gradežu. Vredno si jo je ogledati.

Zaprte ulice ob paradi

Ob letošnji 19. folklorni paradi po goriskih ulicah, ki bo v nedeljo, 26. t.m., bodo uvedli omejitve in prepovedi v prometu po mestnem središču. Odlok v tem smislu je te dni izdal goriški župan. Kot znano se bo parada pričela pri Spominskem parku, odkoder bodo skupine šle po obeh korzih in Ul. Oberdan do Travnika.

Županov odlok torej predvideva, da bo v nedeljo, 26., od 15. ure dalje pa do zaključka folklorne parade veljala prepoved vožnje na obeh korzih, od Ul. Arcadi pa do Ul. S. Chiara, po Ul. Oberdan in na Travniku. Na vseh stranskih ulicah bodo preusmerjali promet. Prav tako bo prepovedano parkiranje vozil po 15. uri v ulicah, po katerih se bo odvijala parada. Dovoljeno bo parkiranje v Ul. Roma.

Na pobudo komunistične partije

V četrtek začetek akcije za referendum o draginjski dokladi

Komunisti na Goriskem pričnejo v četrtek, 16. avgusta, na prazniku Unità v Skocijanu ob Soči pobirati podpise za referendum s katerim naj se odpravi zakon, ki je zamrznil štiri točke draginjske doklade, ki ga je spomladaj sprejela parlamentarna večina po dolgoletni debati. Osrednje vodstvo KPI se je namreč odločilo, da sproži akcijo za zbiranje podpisov v korist takega referenduma. Ta naj bi bil spomladaj prihodnjega leta, vzporedno z občinskimi in pokrajinskimi ter deželnimi volitvami, ki bodo v skoro vsej državi.

Pobudo so časnikarjem včeraj orisali tajnik goriške federacije KPI Renzo Redivo, senator Silvano Baccicchi in član tajništva Mirio Bolzan. Povedali so, da hoče KPI s to akcijo ohraniti stik s prebivalstvom, ki ga je imela letos spomladaj, ko se je v parlamentu in državi borila, tudi v obstrukcijo, proti vladni večini, ki je omenjeni zakon sprejela z glasovanjem o zaupnici vladi. Komunisti hočejo ne le, da bi se točka zakona, ki je zamrznila 4 točke draginjske doklade, ukinita, marveč tudi, da bi prišlo do novih odnosov v parlamentu in v državi, da bi se uvedli novi prijemski za rešitev države, ki je zabredla v gospodarsko krizo, da bi imeli sindikati proste roke v reševanju njihovih zadev, ne da bi se vlada vmešavala. KPI je za reformo plačilnega sistema, vendar jo je treba pričeti z osnovnih enakopravnih pozicij ne

pa samo na škodo delavcev.

Seveda, če bo vladna večina sprejela predloge KPI, na podlagi katerih naj bi vsi ki so v odvisnem delovnem razmerju spet pridobili štiri letos izgubljene točke draginjske doklade, bo zahteva po referendumu odpadla.

Podpise bodo zbirali od četrta, 16. avgusta, do 20. septembra. Pobirali jih bodo na praznikih komunističnega tiska, pred velikimi tovarnami, na županstvih. Komunisti hočejo s to akcijo mobilizirati svojo volivno bazo in seveda tudi druge, ki so bili prizadeti s tem zakonom.

Kar se županstev tiče omenimo nekatere kjer pobirajo podpise. Na goriskem županstvu jih pobirajo vsak delavnik od 9. do 12. ure, prav tako na županstvu v Trziču. Na županstvu v Krminu pobirajo podpise vsak delavnik od 11. do 12.30. V Ronkah je moč podpisati zahtevo po referendumu vsak dan od 8.30 do 10.30, ob sredo pa tudi od 16. do 18. ure.

● V šolskem parku v Ronkah se iztekajo prireditve v okviru »Agosto roncheses«, ki ga prireja tamkajšnja Pro loco. Danes bodo od 21. ure dalje protagonisti amaterji, ki se bodo na odru predstavili s petjem, glasbo, recitacijami in drugimi točkami. Jutri se bodo prireditve zaključile z nastopom plesnega ansambla »Diamant«, ki se bo pričel ob 22. uri.

Na poletnem prazniku v Podturnu

Uspeh slovenskih pritrkovalcev

»Pri farni cerkvi zvonček že zvonil se glasi priljubljena narodna pesem, na katero je verjetno pomislil vsak Slovenec, ki je v nedeljo popoldne šel skozi Podturn. Cele tri ure se je z župnijskega zvonika razlegalo ubrano pritrkovanje zvonov. Pomerilo se je 15 skupin mladih in starih zvonarjev z Goriskega, iz Furlanije, Brd, Soške doline in drugih krajev. Gre za staro tradicijo, ki so jo ubudili v okviru rajonskega praznika v Podturnu in ki ima iz leta v leto večji uspeh in odziv.

Kdor je bil — kot podpisani — prepričan, da zvonjenje ne more biti kaj prida zanimivo, saj so pač možnosti udarjanja po zvonovih omejene, se je moral v nedeljo pošteno premisliti. Sv. Lucija, Sv. Filumena in Sv. Rok (tako pravijo v Podturnu zvonovom, ki odgovarjajo notam g, f in e-s) so pod udarci izkušnih pritrkovalcev dali od sebe zvoke in melodije, ki so presenetili in očarali neveselčega poslušalca. Kako ga ne bi, ko je pritrkovanje prava glasbena zvrst, s svojo tehniko ali boljše tehnikami, saj zvonarji iz različnih krajev pritrkujejo na različne načine, in svojimi uzakonenimi melodijami.

Prav Slovenci se po zaslugi Ivana Mercine lahko ponasamo z edino knjigo, v kateri so uzakonejene te melodije. Zbranih je približno 120, označene pa seveda niso z notami, pač pa s številom udarcev na vsak zvon.

Prav te značilnosti je upoštevala žirija, ki je ocenjevala pritrkovalce.

Kot je povedal predsednik, kanalski dekan Srečko Šuligoj, so upoštevali tehniko (čistost udarcev), variacije (to, kar smo prej imenovali melodijo, torej zaporedje udarcev v ubrano celoto) in dinamiko. Prav slednji element je najtežji, saj obstoji v prehajanju iz nežnega pritrkovanja (piano, pianissimo) v mogočnejše in živahnije. Vsaka skupina pritrkovalcev je imela na razpolago po 10 minut, da je s tremi »melodijami« pokazala svojo spretnost in posluš.

Na koncu so, kljub odsotnosti vipavskih mojstrov, imeli levji delež slovenski pritrkovalci: zmagali so Vrtojbeni, na drugem mestu so bili pritrkovalci z Gorenjega Polja, na

tretjem pa oni iz Šempetra. Furlanski »scjampanotadors« so se morali zadovoljiti z nagrado za najmlajšo ekipo (Ioannis - B). Nasploh pa gre ugotoviti, da so bile zastopane res vse starostne skupine, od 14 let najmlajšega, do 72 najstarejšega pritrkovalca.

»Mladi nadaljujejo z našo tradicijo,« so nam povedali Emil Filej, Lado Korenjak in Emil Komic, zastopniki Vipolž, ki že 40 let neumorno udrihajo po bronu zvonov. »Trebja je imeti posluš, veselje, predusem pa voljo, da vztrajaš. Prav slednja manjka pri večini mladih, je pa nekaj takih, ki so že postali odlični pritrkovalci.« Čeprav so tokrat ostali brez nagrade so bili predstavniki Vipolž zadovoljni z goriskim nastopom, za prihodnjo nedeljo pa so vse pritrkovalce povabili v Medano, kjer bodo praznovali 100-letnico tamkajšnjih zvonov. S pritrkovanjem, se razume! (m.m.)

V znamenju nestalnega vremena

Tudi zadnja nedelja pred velikim šmarnom je potekala v znamenju dokaj negotovega vremena. Dopoldne se je sicer prikazalo sonce, ki nam iz dneva v dan obetajo zmago anticiklona nad nadležnimi deževnimi frontami. Žal je bilo to prepričanje nekoliko prerano: temni oblaki so sredi popoldneva poskrelji za vsakodneвно ploho, ki pa tokrat ni bila predolga. Mor da je pa le to dober znak, ki kaže na dokončno ustalitev vremena v prihodnjih dneh.

Goričani, ki so letos ob velikem šmarnu ostali doma (in lahko rečemo, da so ti odločno v večini nad dopustniki), so nedeljo izkoristili za krajše izlete in sprehode v naravo. Mnogi so pred televizijskim sprejemnikom sledili posnetkom zadnjih uspehov italijanskih (pa tudi jugoslovanskih) atletov na olimpiadi. Mesto je bilo tako v prvih popoldanskih urah skoraj doce la mrtvo, takšno, kakršnega smo pač vajeni ob velikem šmarnu: tu pa tam kak avtomobil, redki pešci in kolesarji, nekaj upokojencev, ki so popoldansko »siesta« preživljali pod senčnikom maloštevilnih odprtih kavarn.

Potem pa je dež pregnal izletnike in mesto se je ponovno razživelo, kot da ne bi bili sredi avgusta. (Na posnetku: Verdijev korzo v nedeljo zgodaj popoldne).

POLETNA OFENZIVA TATOV TRIJE VLOMI V MOŠU

Že precej časa na Goriskem ni bilo pomembnejših vlomov v stanovanja. V noči od sobote na nedeljo, točno kot vsako leto ob velikem šmarnu, so se stanovanjske miši zopet oglasile, tokrat kar s tremi zaporednimi podvigi. Spravile so se na skupino hiš v Ul. Blanchis v Mošu.

V odsotnosti lastnikov so tatovi skozi vhod garaže vlomili v vilo Attilia Ianniella, ki je z družino na letovanju v Dolomitih. Verjetno so imeli čas, da so skrbno pregledali celo stanovanje in odnesli vse, kar se jim je zdelo vredno pozornosti. Točno oceno škode je za sedaj težko predvidevati, saj bodo morali lastniki opraviti podroben inventar izgignega blaga. Orožnike so na kraj tatvine poklicali Iannellovi starši, te pa je obvestila neka sosedka, ki je v nedeljo zjutraj zapazila luknjo v mreži, ki obdaja hišo, in druge znake nočnega obiska.

Kasneje so orožniki dobili še dva poziva s strani stanovalcev hiš v isti ulici. Gre za Narcisa Pellizzona, ki stanuje v Ul. Blanchis 10, in družino Salvatoreja Piaze, ki stanuje pri št. 26. Domneva je, da je šlo v obeh primerih za isto skupino tatov, ki so izkoristili odsotnost lastnikov in odmaknjenost hiš od središča vasi. Iz prvih izsledkov kaže, da pri Piazzovih niso tatovi odnesli ničesar, medtem ko orožniki še čakajo,

da jim Pellizzonovi prijavijo inventar ukradenega blaga.

O neznanjih, ki so obiskali stanovanja, zaenkrat še ni nobenega sledu.

Omejitve hitrosti na cestah v Gradež

Na pokrajinski cesti med Gradežem in Trzičem bodo uvedli nove omejitve hitrosti. Odločitev v tem smislu so sprejeli prejšnje dni na sestanku med pokrajinskim odbornikom za javna dela Bressanom, gradeškimi občinskimi upravitelji in predstavniki kampingov ki ležijo prav ob omenjeni cesti. Izhajali so iz ugotovitve, da je zaradi gostega prometa v poletnem času ter križišč ob vhodih kampingov ta cesta zelo nevarna. Precej je bilo hudih nesreč; zadnja, v kateri sta izgubila življenje dva mlada motorista, se je pripetila prav pred nekaj dnevi.

Potem ko so izključili možnost postavitve semaforjev, so se odločili, da postavijo nove table za omejitve hitrosti na 50 km na uro. Omejitve bo veljala v odseku od prvega kampinga pa do Gradeža. Doslej je bila tam dovoljena hitrost 70 km na uro.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine, Trg sv. Frančiška 4, tel. 84124

razna obvestila

Goriški šolski skrbnik obvešča, da je treba prošnje za vpis na enoletne tečaje za doseg diplome srednje šole oddati do 21. septembra. V Gorici je moč oddati prošnjo na tajništvo nižje srednje šole »I. Trinko«, kjer bo tečaj v slovenščini.

Na tretjem kanalu italijanske televizije bodo danes zvečer predvajali del lanskega tekmovanja pevskih zborov Seghizzi, ki je bilo v Gorici. Drugi del bodo predvajali naslednji terek, 21. avgusta.

kino

Gorica
VITTORIA Zaprt do 16. avgusta.
CORSO 20.00-22.00 »L'ascensore«.
Prepovedan mladini pod 14. letom.
VERDI Zaprt zaradi počitnic.

Trzič
EXCELSIOR Zaprt.
PRINCIPE Zaprt.

Nova Gorica in okolica
SOČA 18.30-20.30 »Vsaka golota bo kaznovana«.
SVOBODA 20.30 »Smrtonosna pot«.
DESKLE 19.30 »Šakirjeva mašina«.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
Centrale, Trg republike 26, tel 72341

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir - V SFRJ številka 20.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delovnih trgovski 1 modul (šir 1 st. viš 23 mm) 43.000 - Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca Mali oglosi 550 lir beseda Ob praznikih povšek 20% IVA 18% Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI

primorski dnevnik

14. avgusta 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubois 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Do zadnjega nesoglasja glede priporočil za reševanje vprašanj rasti prebivalstva

CIUDAD MEXICO — Danes bi se morala v glavnem mehiškem mestu zaključiti svetovna konferenca o prebivalstvu, ki se je pričela 6. avgusta. Delegati 150 držav, ki so na njej prisotni, so v glavnem razpravljali o 85 priporočilih, ki jih je izdelal pripravljalni odbor v okviru Organizacije združenih narodov. Gre za nekakšen akcijski program, ki naj bi usmerjal reševanje številnih vprašanj, povezanih s hitrim naraščanjem prebivalstva v svetu.

Ves včerajšnji dan so delegati razpravljali o 34. priporočilu, glede katerega so prišla na dan zelo različna stališča. Priporočilo poudarja, da »je nezakonito ustanavljanje naselbin na ozemljih, ki so bila s silo zasedena«. Arabske države so zahtevale, naj priporočilo odprto obsodi Izrael, ki skuša spodriniti arabsko prebivalstvo na svojih zasedenih ozemljih, poleg tega pa je libanonski dele-

gat še predlagal, naj bi isto priporočilo obsodilo tudi omejitve pri svobodnem premikanju prebivalstva na istem teritoriju.

S temi predlogi in s samim priporočilom pa se v prvi vrsti ne strinja izraelski predstavnik, ki je postavil zahtevo, naj jih v celoti črtajo. Pri tem so ga podprle Združene države Amerike, ki poudarjajo, da gre za politično vprašanje, o katerem bi morali razpravljati pristojni organi OZN, ne pa svetovna konferenca o prebivalstvu. Opazovalci menijo, da so ZDA zavzele to stališče tudi iz drugega razloga: novembra so, kot znano, predsedniške volitve, na katerih je glas ameriških Judov zelo pomemben. Po drugi strani pa se s 34. priporočilom strinja Sovjetska zveza in ves vzhodni tabor, medtem ko so države Evropske gospodarske skupnosti zavzele nevtralnno stališče.

Ko je bilo vprašanje naseljevanja zasedenih o-

zemelj še odprto, pa so udeleženci konference že našli kompromisno rešitev glede 5. priporočila, o katerem so razpravljali več dni. Priporočilo je poudarjalo, naj se sredstva, ki jih požira oboroževalna tekma, vsaj delno preusmerijo v reševanje vprašanj, ki jih postavlja naglo naraščanje svetovnega prebivalstva. Temu so se protivile ZDA, na koncu pa so se sporazumeli, da zahteva ne bo sestavni del priporočil, ampak da bo omenjena posebej, takoj po preambuli.

Ves včerajšnji dan je v okviru konference zasedala tudi posebna komisija, da bi sestavila besedilo »Izjave Ciudad Mexica«. Izjavo bodo odobrili na plenarnem zasedanju konference, v njej pa bodo na kratak in za širšo javnost razumljiv način povzeti sklepi in ugotovitve, o katerih podrobneje govorijo priporočila.

Bo Nessie padel v past?

LONDON — V teku nekaj tednov bi utegnili končno razvozlati skrivnost o pošasti, ki naj bi živel v škotskem jezeru Loch Ness. Kot znano je že cela vrsta ljudi imela priložnost videti Nessie, kot domnevno predzgodovinsko pošast imenujejo prebivalci bližnjih vasi.

Stephen Whittle si je sedaj omislil, da bi Nessie ulovil v past. V globino 30 metrov bodo postavili trideset metrov dolgo in osem metrov široko cev, v katero bodo dali kot vabo žive ribe. Ko bo Nessie priplaval v cev bodo slednje zaprli na obeh straneh in jo slikali, filmali proučili in nato spet spustili v jezero.

Neznanci oropali cerkev v Terzu pri Tolmeču

TOLMEČ — Med najbolj pereča vprašanja, s katerimi se strokovnjaki zavoda za spomeniško varstvo in preiskovalni organi soočajo prav gotovo sodi tatvina umetnin. V deželi Furlanije-Julijski krajini ima pojav take razsežnosti, da so mu celo posvetili razstavo.

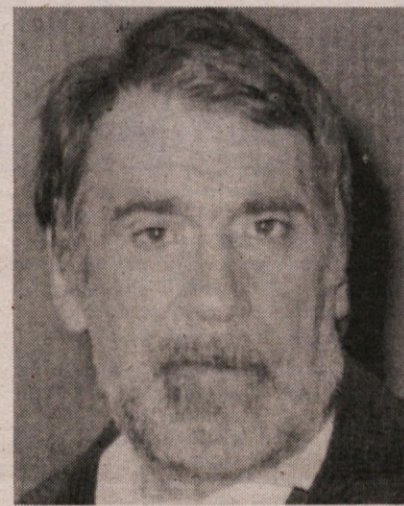
Zadnji člen verige tatvin v bolj ali manj obrobni cerkvah, je rop v cerkvi Sv. Janeza Krstnika v Terzu pri Tolmeču. Med četrtkom in nedeljo so neznanci vdrli v cerkev in odnesli preko dva metra visoko leseno razpelo iz 16. stoletja, delo kiparja Verittija, štiri anjele, ki jih pripisujejo Comuzzijevi šoli, dva putta, štiri spiraleste lesene stebre in druge predmete. Vrednost ukradenega blaga ocenjujejo v višini več stotin milijonov.

Tatvino je v nedeljo zapazil in prijavil odseku za varstvo kulturnih dobrin pri karabinjerjih, župnik Silvio Prestento po rednem pregledu cerkve, ki je zaradi potresnih poškodb zaprta. Tatovi so torej mirno »delali«

kot dokazuje tudi dejstvo, da so si po opravljenem »delu« celo nazdravili s šampanjcem. Po mnenju preiskovalnih organov gre za tatvino po naročilu odgovorni zanj pa so ljudje, ki se na umetnost spoznajo, saj so odnesli le umetnine visoke vrednosti. Preiskava je že v teku, toda najti krivce ne bo lahko, saj je od tatvine poteklo že precej časa. Preiskovalni organi dodajajo, da gre najbrž za razčlenjeno organizacijo, ki ima v naši deželi le nekatere pajdaše, naročajo tatvine in jih izvajajo pa zunanji strokovnjaki.

Med največjimi tatvinami v zadnjih desetih letih v naši deželi, naj omenimo krajo zbirke antičnih kovancev iz videmskega grada (v vrednosti ene milijarde), zaklad stolnice v Pušji vasi leseni poliptih Domenica da Tolmezzo iz Cerkeve v Zugliu, in dve sliki, ki jih pripisujejo Veronesiju iz cerkve Sv. Janeza v Čedadu. Našli so le zadnji dve.

Umrli Alberto Lupo

RIM — Včeraj zjutraj je v starosti 60 let umrl znani italijanski igralec Alberto Lupo. Bil je na početnicah v obmorskem kraju S. Felice Circeo, Alberto Lupo, ki se je v resnici imenoval Alberto Zoboli, se je rodil v Genovi leta 1924. Svojo igralško kariero je pričel v gledališču z igro »Anfitrone 38«. Prvič se je pojavil na televizijskem zaslonu z odjavo »Piccole donne«, temu je leta 1957 sledil film »L'ultima violenza«. Veliko popularnost pa je Alberto Lupo dosegel s filmom »Citadella« (La cittadella). Znano je, da je igralec že nekaj let bolehal. Pred šestimi leti ga je namreč zadela delna paraliza, zaradi katere ni mogel več nastopati na televiziji.

Pogreb Alberta Lupa bo danes v kraju S. Felice Circeo.

Nesreča v Heilbronn

Tri osebe so izgubile življenje v železniški nesreči pri Heilbronn, ko se je iztiril vlak na progi Stuttgart - Hamburg (Telefoto AP)

Pričakovanje za odprtje blagajne potopljene čezoceanke Andrea Doria

NEW YORK — Na prvem televizijskem programu si bomo lahko kmalu ogledali dokumentaren film o ladji Andrea Doria, ki se je potopila leta 1956 po trčenju s švedsko ladjo »Stockholm«. V tem filmu je jasno dokazano, da se je čezoceanke ni potopila po krivdi italijanske posadke. Tako je izjavil Peter Gimbel, ki je omogočil snemanje filma in je tudi dvignil iz morja železno blagajno iz italijanske ladje, kar ga je stalo približno dva milijona dolarjev.

17. avgusta bo prvi program italijanske televizije predvajal odprtje ladijske blagajne, ki se sedaj nahaja v newyorškem bazenu akvarija Corney Island. Tam je od septembra leta 1981, ko so jo potegnili iz morja. Da

se ne bi poškodoval papir, ki ga blagajna po vsej verjetnosti vsebuje, se bodo poslužili posebne kemične tekočine imenovane »fomblin«. Gimbel seveda upa, da je papir v blagajni denar. Potniki ladje Andrea Doria so namreč izjavili, da je bilo na njej veliko denarja, predvsem dolarjev.

Ker pomorsko pravo priznava zakonito last tistemu, ki je določen predmet potegnili iz morja, bo prav gotovo lastnik vsebine železne blagajne postal Gimbel. Ta pa je izjavil, da bodo morebitno vsoto razdelili na dvanajst delov, čeprav ni hotel povedati imen svojih družabnikov.

MIKI MUSTER: Na divjem zapadu Zvitorepec in Trdonja

Bolivija napovedala vojno proizvajalcem kokaina

LA PAZ — Pred nekaj dnevi je poveljnik bolivijskih oboroženih sil general Victor Vargas napovedal vojno proizvajalcem mamila, še zlasti kokaina, ki skrbijo za potrebe vsaj polovice vseh odjemalcev v svetu. Ukazal je svojim vojakom, da se pripravijo na napad in sporočil, da bodo vključili tudi vojaška letala v množično operacijo uničevanja nasadov koke. Bolivajska vlada je območje, na katerem vzgajajo koke, iz katere pridobivajo kokain, proglasila za vojno območje.

Proizvajalci mamila pa so s svoje strani proglasili svoje nasade za območje miru in takoj izgnali iz njih vse policaje in predstavnike oblasti. Postavili so tudi barikade, na katerih stražijo do zob oboroženi možje, ki so pripravljani na vse.

Kljub vsemu pa razen groženj ni nobenega znamenja, da bi vojska prišla od besed k dejanjem. Nobena skrivnost ni, da je koka glavni vir dohodkov za vso Bolivijo in tudi za najvišje državne funkcionarje, ki se jim stekajo v žep kar čedne vsode denarja, v zameno za njihov molk.

Bolivija in Latinska Amerika sploh sta največja proizvajalca mamila za Evropo in ZDA. V Boliviji je v mestu Chapare celo popolnoma prost trg kokaina, kjer mamilo kupujejo in prodajajo brez slehernega nadzorstva. Veliki proizvajalci in tihotapci droge v Latinski Ameriki in ZDA razpolagajo z najmanj 18 tisoč letal, ki so zmožna, da priletijo tudi na improvizirane pristajalne steze v nedostopnih območjih Bolivije, Kolumbije, Brazilije, Peruja in drugih držav.

Ameriška policija je v preteklem letu zaplenila 1600 tom marihuane, 11 ton kokaina in več kot 300 kg heroina, ki so jih na skrivaj skušali pre-tihotapiti v ZDA. Aretirali so tudi kakih 4 tisoč ljudi, ki se ukvarjajo s preprodajanjem mamila. Pred kratkim je newyorški župan Koch poklical s pomoč oborožene sile ZDA v boju proti tihotapcem mamila. Po njegovem mnenju so ZDA že dalj časa v vojni proti tihotapcem mamila in ni nobenega razloga, da v to borbo ne bi posegli tudi vojska in letalstvo. Morda bi tako zadržali v državi nekaj milijard dolarjev, ki gredo neposredno v roke tihotapcem in proizvajalcem droge.